

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izjava vsak dan sveder izvešeni medelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-00
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 38.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Nov atentat.

Klerikalci pripravljajo torej nov atentat na Ljubljano. Že včeraj smo naznanili, da hočejo zopet premeniti ljubljanski občinski statut, zopet proti volji ljubljanskega prebivalstva in ne da bi vprašali ljubljanski občinski svet.

Ko je po razpustu ljubljanskega obč. sveta 1. 1910. takratni minister Härtl s čudovito naglostjo izposloval sankcioniranje novega ljubljanskega statuta, so klerikalci in njihovi protektorji trdno pričakovali, da dobe sedaj ljubljansko občino v roke in da bodo na ljubljanskem rofovju etabrirali tisto strahovladno, ki jo s tako nečuvno brezstidnostjo uganjajo v deželnem dvorcu.

Klerikalne nade se niso izpolnile. Pri občinskih volitvah so bili klerikalci navzlic infernalni zvižahnosti sedanjega volilnega reda poraženi in pri dopolnilnih deželnozborskih volitvah se je pokazalo, da ima narodno-napredna stranka v Ljubljani ogromno premoč proti vsem drugim strankam.

Zdaj hočejo klerikalci z novo zvižajo poskusiti, da izgrajo narodno-napredni stranki večino v ljubljanskem obč. svetu in da ljubljanske volilce oropajo tudi svojih zastopnikov v deželnem zboru.

Sklenili so, da bodo v deželnem zboru zopet premenili ljubljanski statut in sicer v dveh ozihih. Po novem statutu naj imajo pri deželnozborskih volitvah v mestnem okraju Ljubljana volilno pravico tudi tisti kmetijski volilci iz okolice, ki plačujejo kake vinarje doklad in davka v mestu, imajo pa po sedanji postavi volilno pravico tam, kjer je njihovo stalno prebivališče, namreč v kmečkih občinah. Ni treba dokazovati, kako nečuvno in vnebovpijoč atentat na pravice mestnega prebivalstva bi pomenila ta prememba, če bi jo vlada potrdila.

Druga prememba, ki jo nameravajo klerikalci, se tiče ljubljanskega občinskega sveta. Sedaj se razdele mandati za občinski svet po razmerju glasov, ki jih je dobila posamična lista, kar pa glasov preostane, za te dobi tista stranka, ki je dosegla največ mandatov še en mandat. To pa hočejo klerikalci zdaj spremeniti tako, da bi ta mandat dobila tista stranka, katera ima v dotičnem volilnem razredu največ preostalih glasov. Na ta umetni način hočejo klerikalci faktični manjšini v vsakem razredu pomagati do mandatov, do katerih nima pravice.

Opraviti imamo s čisto navadnim novim atentatom na mestno občino ljubljansko, z atentatom, ki mu je namen, spraviti obč. svet ljubljanski in ljubljanske deželnozborske mandate z nasiljem in zvižajo v klerikalne roke, dasi je preogromna večina ljubljanskega prebivalstva narodno-naprednega mišljenja.

Dr. Ebenhoch.

Dunaj, 30. januarja.

Dr. Ebenhoch je umrl. V najboljših moških letih — 56 let star — je legel v grob poslednji izmed voditeljev nekdanje velike »državne stranke« krščansko - socialne. Košena roka Morane je ugrabila pred dvema letoma očeta moderne avstrijske klerikalne organizacije dr. Luegerja in razrušila s tem temeljni kamen krščanskega socializma; pričel je rapidni razpad nekdanje tako slavne stranke in volilna usoda — mors politicus — je uničila njegove epigone, ki so hoteli komodo in varno prebiti v stavbi, katero niso zgradili oni in katere niso mogli vzdrževati, ker jim je manjkalo intelektualne, predvsem pa moralne kvalitete. Komaj je Lueger zatisnil oči, je zavladal bog Pobasaj v njegovi stranki, pričel se je boj za sinekure, ena korupcijska afera je sledila drugi, vedno brezstranjske je stranka zlorabljala najnižje instinkte mase, kupčevala je z verskim blagom ravno tako brezvestno, kakor z gospodarskimi interesi, prodajala svoj program po krajiščih, preganjala male žide z velikimi, sklepala tajne zveze in kot najskrajnejše sredstvo v silo, je zamajala Luegerov »lasst mir meine Böhm in Ruh« z anarhistično maksimalističnega terorizma.

Pred pol letom je bil iz neba razslinjen stavbo. Ogoljufani volilci so skamenjali zvite voditelje, ki so bili med tem iz malih ljudi postali visoki deželni in državni funkcionarji, si pri občini in v deželni upravi delili blagost tega sveta, hodili v sijaju ministrskega zlata, blišču odlikovanj in tajnega svetništva vladarjevega. Lichtenstein, Bielohlawek, Wittek, Sturm, Pattai, Steiner, so propadli, Gessmann je od sramu pobegnil čez mejo.

V zibelki krščanskega socializma, na samem Dunaju, je bila stran-

ki strta glava, kar je ostalo, je bilo telo, sicer ogromno še, toda razjede-no in razpadajoče . . .

Skoraj anahronističen vtisk je napravilo, ko je z ostalimi nemško-klerikalnimi poslanci minores gentium prihajal po lanskim volitvah dr. Ebenhoch zopet v parlament, takorekoč edini stebel na intelektualnem in moralnem pogorišču krščansko - socialne stranke, ki je po čudnem naključju ostal in pričal o nekdanjem sijaju. »Nur eine Säule noch zeugt von verschwundener Pracht, — auch diese schon geborsten, kann stürzen über Nacht.«

Truden in ne več popolnoma zdrav je prevzel dr. Ebenhoch vodstvo krščansko - socialne parlamentarne skupine. Toda nekdanji časi, ko je parlament trepetal pred intrigami in brezobzirnostjo nemško - klerikalnih poglavarjev so pretekli in stranka ter njen voditelj so se morali zadovoljiti s skromnim mestom v zboru ljudskih zastopnikov.

Dr. Ebenhoch zasluži poleg dr. Luegerja ime ustanovnika krščansko - socialne stranke. Kot voditelj konservativnih klerikalcev je zastavil ves svoj vpliv, da so se le-ti združili z »demokracijami« katoliškim krilom in Lueger in Ebenhoch sta pred volitvami leta 1907. ustvarila stranko, ki si je pridejala ponosno ime »državna stranka« — »Reichspartei«.

Pri lanskim volitvah je slava razpršila, poleg vseh drugih sporov in defektov so se leta 1907. skrbno zamazane razpokline strankinega organizma zopet pokazale in navidezno enotni organizem je zopet razpadal v svoje prvotne sestavine — »demokracijo« in konservativno. Nasprotja med meščanskimi in agrarnimi interesi so proces pospeševala in v kritičnih položajih se je opetovano pokazala globoko segajoča desorganizacija tudi v javnosti. Bolan in ozlovoljen je odložil dr. Ebenhoch svoj mandat.

V sijaju odlikovanega in z največjimi častmi počasnega politika je umrl. Kot advokatski koncipient je začel na Gornjem Avstrijskem svojo politično kariero in že v mladih letih je nastopal kot voditelj konservativnih klerikalcev z besedo in peresom. 33 let star je prišel v parlament, kjer je kmalu zaslovel kot eden najagresivnejših politikov v boju za klerikalizacijo šolstva in konservativnem narodnega gospodarstva. Ko je na Dunaju hitel Luegerov antisemiti-

zem od zmage do zmage, je dr. Ebenhoch spoznal dobre in velike šanse nove klerikalne smeri, z vso vneto je deloval za zblizanje, s početka si tako sovražnih klerikalnih bratov — takozvanih konservativcev in krščanskih socialcev — in leta 1907. se je predvsem njegovemu trudu posrečilo, doseči združenje obeh skupin. Najreakcijonarnejši agrarci so postali krščanski socialci in v impozantnem številu je nova »državna stranka« zasedla desnice v zbornici splošne in enake volilne pravice. Eden prvih, ki so bili v parlamentu med »izvoljenimi«, je bil tudi dr. Ebenhoch, stranka ga je poslala v parlamentarni kabinet Beckov, kjer je razobesil na palači poljedeljskega ministrstva »zeleno agrarno zastavo«. Bil je minister od novembra 1907 do novembra 1908, vrnil se je na svoj sedež v zbornici kot tajni svetnik, vitez železne krone prvega razreda.

Videl je, kako razpada po Luegerjevi smrti stranka in skušal je zapustiti izgubljeno ladjo še o pravem času. Toda klicali so ga na pomoč in ko so odšli Weisskirchnerji in Gessmanni, so se ga žaljujoči ostali oklenili, saj je bil edini reprezentativni mož, ki ga volilna burja ni odnesla . . .

Niti njegovo ime, niti njegovo pridno delo ni moglo ustaviti naravnega procesa.

Dr. Ebenhoch je poleg dr. Luegerja edini krščansko - socialni voditelj in odličnjak slavne dobe, ki umira naravne smrti. Gessmann in Weisskirchner sta živa mrljica, ubita v klanju lanskim volitvam. Njuna smrt je bila hitra in takorekoč lahka kakor kap.

Zalostnejša usoda je zadela ostale prvake, gnijejo pri živem telesu in polagoma postajajo žrtve moralne rakovine, ki nevdržno razjeda ostanke krščansko - socialnega organizma. V dunajskem občinskem svetu in v nižjeavstrijskem deželnem zboru se ti nekdanji ljubljenci klerikalnega sveta borijo proti neizprosni usodi. Kakor toča padajo na nje puščice političnih nasprotnikov, s čudovito redovitostjo sledijo dan za dnevom nove korupcijske afere in aferice, vsak dan je njihova »obleka čednosti« bolj raztrgana in vedno podobnejši so čredi, katero neusmiljeni gospodar žene s palico in bičem — v klanje.

Iz blata le eno sliko. Danes, ko je izdahnil zadnji krščansko - socialni odličnjak svoje življenja, so dokazali socialni demokratje v nižjeavstrij-

skem deželnem zboru, da je »slavni« Bielohlawek, dež. odbornik, mestni svetovalec, upravitelj deželnih dobrodelnih ustanov, korifeja krščansko - socialnega aeropaga, prejel kot član gremijalne blagajne za udeležbo pri eni sami seji 160 K; član te blagajne pa je mogel postati, ker se je dal vpisati kot vinski agent firme Hatzl, torej nastavljenec onega človeka, katerega ime je znano kot obsojenega krščansko - socialnega korupcionista . . .

Kakor ščurki lezejo podobne afere iz vseh luknj. Skoraj ga ni krščansko - socialnega voditelja, ki bi ne bil omadeževan in oskrunjen.

Z železnim korakom usode se približujejo mestne volitve, ki bodo vrgle zadnje ostanke moči in sile one stranke, po katerem vzoru se je organizirala tudi naša S. L. S. in kar je glavno, po katere vzoru tudi naša klerikalna organizacija med srečnim slovenskim ljudstvom deluje.

Pogrebni zvon, ki bo spremljal dr. Ebenhocha k večnemu počitku, ne utihne. Zvonil bo zadnjo oro organizmu, iz katerega srede je smrt iztrgala moža, ki po svojih intelektualnih in moralnih kvalitetah pravzaprav ni spadal vanj.

Stajersko.

Iz Grada nam pišejo: Deželni poslanec dr. Kukovec je izrazil dež. glavarju grofu Edmundu Attensu opravičeno željo, da se ga naj upošteva pri volitvah v odseke. Narodna stranka je nastopila pri zadnjih deželnozborskih volitvah tudi v mnogih kmečkih volilnih okrajih in dosegla tretjino vseh odanih glasov večinoma od največjih davkoplačevalcev. Ti imajo gotovo pravico, da se zastopa njihove želje in potrebe tudi v odsekih. Ako se posl. dr. Kukovec ne bo dal prilike, da bi pristal svoje stranke zastopal najmanj v finančnem, naučnem, deželno-kulturnem in peticijskem odseku, bo moral zopet postaviti dolgo vrsto iniciativnih predlogov, kar gotovo hitremu poslovanju dež. zbora ne more biti v prosoh. Klerikalci so se seveda z vsemi silami potrudili, da so izvolitev dr. Kukovec v imenovane odseke preprečili. Volili so raje vanje Vrečke in Terglave, ki ne znajo niti nemški in ki nimajo sploh nobenega znanja o stvarih, katere bi naj v odsekih »zastopali«. Klerikalci pravijo vedno, da jim gre le za naravno in gospodarske koristi Slovencev, v

LISTEK.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Prva knjiga.

(Dalje.)

»Ti se hočeš vojskovati proti Stefanu Colonna, mojem sorodniku; sicer ga poznam le malo in po pravici rečeno ga tudi ne čislam posebnost, a vendar je ponos naše hiše; kako naj se torej združim s teboj?«

»Varno bo njegovo življenje — varno njegovo imetje, varno njegovo dostojanstvo. Proti čemu se bomo vojskovali? Proti njegovi sili, delati drugim krivico.«

»Če bi spoznal, da so ti na razpolaganje še druge moči in ne samo besede, bi bil napram tebi pač manj milostiv.«

»Kaj tega še ni spoznal? Ali mu ne kaže navdušenje ljudstva, da sem mož, ki se ga naj boji? On — previdni, prekanjeni, globokovidni zida trdnjave in stolpe in s svoje strehe ne vidi mogočnega poslopja, ki sem ga jaz vstvaril!«

Ti! Kje, Rienzi!«

»V srcu Rima! Kaj tega ne vidiš? Ne, ne, on in vsi, vsi njegovega rodu so slepi. Ali ni tako?«

»Stefan Colonna gotovo ne verjame v svojo moč, sicer bi vas bil že davno uničil. Da, šele pred tremi dnevi je rekel povse resno, da raje vidi, da govoriš ti ljudstvo, kakor, da bi mu govoril najodličnejši duhovnik vsega kristijanstva, ker drugi govorniki ljudstvo samo razbuja, ti pa je pomirjaš in je pripraviš do tega, da se razide.«

»In tega moža imenujete globokoglednega? Ali nista nebo in zrak najmirnejša, kadar se pripravljata vihar? Da, gospod, razumem, Stefan Colonna me zaničuje. Kakor se spominjate, sem v prejšnjih letih obiskoval njegovo palačo in se mu z dovornimi pripovedkami in krepkimi izreki prikupil. Ha - ha! Časih me je s pekočo vpludnostjo imenoval svojega šaljivca, svojega hišnega noreca. Pogoltnil sem sramotenje in se celo priklanjal za njegove izraze pritrjevanja. Iz istega vzroka in za isto stvar bi se tudi še zdaj podvrnil taki pokori in takemu osramočenju. Kaj sem hotel doseči? Ali mi morete povedati? Ne! Vam bom pa to sam zašepetal: hotel sem si pridobiti zaničevanje Stefana Colonne. Pod tem zaničevanjem sem bil zavarovan vse dokler nisem postal varstva nič več potreben. Nisem se hotel patricijem

pokazati strašen, da bi mogel mirno in neosumljen hoditi med ljudstvom. Posrečilo se mi je in zdaj sem vrgel plašč od sebe. Drzno bi lahko Stefanu Colonna v tej uri rekel, da kljubujem njegovi jezi in da zasmehujem njegove ječe in njegove oborožence. Če pa me še smatra za tistega Rienzi, ki sem bil prej, pustite mu to mnenje. Jaz lahko čakam na svojo uro.«

»Toda, povej mi,« je rekel Adrian, ki ni hotel posnemati tovariševnega načina govorjenja. »Kaj zahtevaš za ljudstvo, da bi opustil svoje podžiganje strasti. Ljudstvo je nevedno in trmoglav, zato ne smeš od ljudskega razuma ničesar pričakovati.«

»Zahtevam popolno pravičnost in varnost za vse. Z manjšo objubo se sloh ne zadovoljim. Od plemičev zahtevam, da poderejo svoje trdnjave, da odpuste svoje oborožence, da ne bodo zahtevali, da se hudodelstva plemenitašev ne smejo več kaznovati in da bodo iskali varstva pri javnih sodiščih.«

»Prazno zahtevanje,« je dejal Adrian. »Zahtevaj, kar se da uresničiti.«

»Ha-ha,« je odgovoril Rienzi s trpkim usmevom. »Kaj nisem rekel, da je blazno zahtevati od velikašev, naj spoštujejo postavljeno pravičnost? Ali me morete še grajati, če to iščem pri drugih?«

Naenkrat je premenil glas in dejal z veliko slovesnostjo:

»Tudi kadar človek bedi, ima lahko nečimerne sanje. A tudi sanje je časih mogočen prorok. Nebo obuje v spanju na skrivnostno način z ljudmi in vodi svoja pozemska orožja po potih, na katere jih je postavila višja previdnost.«

Adrian ni ničesar odgovoril. Ni bilo prvič, da je zapazil, kako čudno je Rienzijev dalekovidni razum prepojen z mističnim praznovrstvom. Mladi plemič, dasi dovolj veren, četudi ne vdan lahkovernosti njegove dobe, je vsled tega v tem večji meri dvomil, da bi se Rienzi jevi načrti mogli uresničiti. V tem pa se je silno zmotil, dasi je njegova zmota izvirala iz zdrave pameti. Nič namreč ne podžiga človeškega poguma tako, kakor trdna vera, da je dotični človek orodje božje modrosti. Masčevalnost in patrijotizem sta dvigali, ki najdeta v fanatizmu oporo, da zasluči svet. Moder mož zamore državo voditi, entuzijast jo pa ali pomladati ali jo pa uničiti.

IX.

»Ko je ljudstvo zagledalo podobo, je vsakdo ostrmel.«

Na trgu pod kapitolom je bila zbrana velika množica. Vsak se je skušal mimo svojega sosedu prebiti naprej, da bi prišel do mesta,

kjer je bila množica trdno in tesno zgnječena.

»Corpo di Dio,« je dejal mož velikanke postave, ki je rinil naprej kakor ladja, ki meče šumeče valovje na desno in na levo, »to je pa trud. V imenu svete bogorodice — čemu siliti tako naprej. Kaj ne vidite, gospod Ribald, da je moja desna roka brez moči in obvezana, da si ne morem bolj pomagati, kakor majhen otrok! In vendar navalujete name, kakor bi bil star zid.«

»Ah, Cecco del Vecchio! Toraj mi se vam moramo umakniti — vi ste premajhni in preslabotni, da bi mogli priti skozi gnečo! Čakajte, jaz vas bom ščitil.« Tako je govoril štirih čevljev visok pritlikavec in je gledal kvišku k velikanu.

»Gotovo,« je rekel ljuti kovač ogleduje drhal, ki se je glasno smejala pritlikavčevi ponudbi, »vsi smo potrebni zaštite, veliki in mali. Zakaj pa se smeje, vi opice — vi pač ne razumete nobene primere.«

»In vendar smo prišli sem, da bi videli primero,« je nekdo nekoliko porogljivo zaklical iz množice.

»Dober dan, gospod Baronecelli,« je odgovoril Cecco del Vecchio. »Vi ste vrl mož in ljubite ljudstvo. Če vas vidim, se mi srce zasmeje. Kaj naj pomeni to vrvenje?«

(Dalje prihodnjik.)

resnici pa tirajo vedno in povsod strankarstvo. Raje analfabete v va-
ne deželno-borske ograde, kakor pa
zmožnega dr. Kukočar!

Iz Hrastnika. Kakor znano, je
vložil tuk. Nemec Burger na trbo-
veljski občinski zastoparstvo, da
se mu izroči občinski lov brez licen-
cije za dobo 6 let v najem. Stvar se
je obravnavala pri soji ter je takrat
glasovalo v prilog Burgerja 14 od-
bornikov, za licencijo pa 9. Vzlic te-
mu, da je neki odbornik takrat po-
jasnil lovski zakon, ki zahteva za ta-
ko podeljenje lova brez licencije
dvajsetletnjo večino, so žiri po
Hrastniku vesti, da hoče občina vs-
eno izročiti lov Burgerju. Ta je dobil
zato že baje več čestitk (!) in to ce-
lo od jako vplivnih oseb. Mi si ne
moremo misliti, da bi naša občina
nalašč nasprotovala domaćemu Slo-
vencem, pač pa smo mnenja, da go-
spodje ne poznajo lovskega zakona
za Stajersko z dne 21. septembra
1906, dež. zak. in ukaz št. 5. čigar
člen 30. se glasi tako-le: »Občinski
lov je vsled sklepa občinskega od-
bora tudi brez zakupa na javni draž-
bi potom prostega dogovora odloži
osebam, ki po § 16. niso od zakupa
izključene, pa le v tem slučaju, ako
je taka oddaja lova v interesu polje-
delstva, gozdarstva ali lova samega.
Ta sklep občinskega odbora se mora
storiti najmanj 6 mesecev pred pri-
četkom nove zakupne dobe ter je le
veljaven, ako glasujeta zanj naj-
manj dve tretjini od navzočih občin-
skih odbornikov ter ako mu po gla-
sovanju pritrjuje poslastiki zemljišč
v dotičnem občinskem lovišču.« Tako
torej določa lovski zakon. Ako bi
se hotelo postopati proti njegovim
določbam, opozarjamo slavno c. kr.
okrajno glavarstvo v Celju, da brez-
pogojno prepreči kako kršenje zaka-
na, četudi gre za glavnega nemškar-
skega agitatorja v Hrastniku in
osebnega glavarjevega prijatelja.

Iz Hrastnika. Tu je umrla v vi-
soki starosti gospa A. Bauerheim.
Pokojnica si je pridobila kot mariji-
va trgovka znatno premoženje. Več-
krat je rada prispevala v narodne
namene. Sorednikom naše sožalje.

Kako slika drž. posl. Malik spol-
neštajersko nemškutarijo? Drž. posl.
Malik je pisal, kakor poroča »M.
Z.« v posebnem pismu štaj. namest-
nika Claryju razmere v Ptuj. in
drugi splošnejši. mestih. »To kli-
kovstvo, pravi tam, se vedno bolj
razširja in hoče tiranizirati Sp. Sta-
jer. Od zadnjih državnozborskih vo-
litev se čuti pod upravo Vaše ekse-
lence tako varno, da hoče že odločiti
o časti in pravicah drugih, prezirati
vse postavne predpise, uničevati po-
samesnike, da, zapeljuje celo svoje
pristaše in odvisne ljudi k krivemu
pričevanju pred sodnjami in drugi-
mi oblastmi. Na ta način se celo javno
življenje demoralizira. Kdor se
vladujočim mogotcem zoperstavlja,
ga uničijo ali vsaj brez usmiljenja
zasledujejo zaradi tega, ker nečajo,
da bi jih kdo motil pri izkoriščanju
prebivalstva in sacupravnih korpo-
racij...« Malik misli pod »kliko«
vladujoče nemškutarje po splošne-
štajerskih mestih, ki ne stojijo v vse-
nemškem, temveč v nemškoničju. ta-
boru. Slika te nemškutarije, kakor
nam jo riše Malik, je tako verna, da
je prav nič nečemo izpopolnjevati.
In te ljudi vpoštevajo vlada bolj ko slo-
vensko večino!

**Za dr. Josip Inavčevega »Mo-
žička«, katerega priredi celjsko dra-
matično društvo skupno z enodejanc-
kama »Fric« in »Jeftejeva hči«, dne
4. februarja, se dobe vstopnice v
predprodaji v Zvezni trgovini v Cel-
ju. Za »Možička« vlada plodno zani-
manje po celim Spod. Stajersku. Zato**

opozarjamo občinstvo, da si prihrani
pravočasno vstopnico.

**Gospodarske in obrambne dru-
štvo »Branibor«. Ustanovili občni
zbor moške in ženske podružnice v
Celju bo v četrtek, dne 1. februarja
ob osmih zvečer v gostilniških pro-
storih Narodnega doma v Celju.**

Iz St. Pavla pri Preboldu. V ne-
deljo se je vršil v Vedenikovi gostil-
ni jako lepo obiskani shod Narodne
stranke. Za predsednika je bil izvo-
ljen vpokejeni nadučitelj Vidic,
govoril je dr. Kalan iz Celja o po-
litičnem položaju in o klerikalni ob-
strukciji v štajerskem deželnom zboru.
Shod je potekel povsem mirno in
dostojno, klerikalci se niso upali niti
blizu.

Od Sv. Antona v Slov. Goricah.
Tukajšnji kaplan je čuden možič.
Kadar se peče kruh na spoved, ga
spremlja njegova prijateljica, kadar
pridiguje, mu svigajo oči po koru
okrog po pevki Liziki. Pa trdi bliž-
nje gostilničarjeve hčerke, tih lju-
bezen je postal že skoraj glava in
sedaj ne bodo več našemu vzorne-
mu kaplanu, organizatorju Marijine
družbe iz zadnje nič pomagala raz-
ložna pojasnila v »Slov. Gospodar-
ju«. Vedeli smo, da je resnica, ven-
dar se si je upel g. kaplan tako ne-
sravnno pisati v mariborskem listu.
Zakaj peša vera v Slov. Goricah vedo
gospodje črnosuknjezi najbolj sami.
Ako še pride k Sv. Antonu tak kap-
lan se boje tudi tukaj vreme zjas-
nilo.

Drobne novice. Iz Celja. Pred
kratkom so se igrali otroci iz Gaberja
na cinkarniško industrijskem tiru
s huntom. Učence Franc Jošt je ska-
kal na hunt in z njega, padel pri
tem pod njega in dobil tako težke po-
škodbe, da so ga morali spraviti v
celjsko bolnišnico. — Detomori
iz Konjic poročajo: Dne 25. januarja
je umrla sedem mesecev stara ne-
zakonska hčerka poslastične hčere
Marije Kumer v zelo sumljivih okol-
ščinah. Nekatera znamenja kažejo,
kakor da bi malo bitje umrlo nesil-
ne smrti. Upeljala se je sodnijska
preiskava. — Surovo v. Neka vi-
ničarja v Cirkacu pri Sv. Viti je pri-
čela 27. jan. proti jutru gorati. Ko so
prihiteli ljudje, so našli hišna vrata
od zunaj z vrvmi tako trdno zaveza-
na da vničar ni mogel v. In v le-
va so pa zločinci ukradli kravo in
potem zažgali. — Iz Ptuj. Mestni
šolski svet je sklenil resolucijo, v ka-
teri poziva deželni zbor, naj čimprej
ugodno reši predlogo glede regulaci-
je učiteljskih plač. Ako bi se pa ne
posrečilo doseči delazmožnosti šraj-
deželnega zbora, bi se pa naj dala
učitelstvu 25% draginjska doklada
s pomočjo nezalčenega deželnega
posojila. — Iz Studene pri Ma-
riboru poročajo: V soboto ponoči
so našli starega občinskega redarja
Glašiča blizu delavnice Južne železni-
ce vsega krvavega ležati na ulici.
Imel je tri luknje na glavi. Kako je
prišel do teh ran, še ni pojasnjeno. —
Iz Ptuj. Mariborsko okrajno so-
dišče je dalo prepeljati kavarnarja
Maksa Kossarja v Gradec, da bodo
tam preiskali, jeli pri zdravi pameti
ali ne. Obstreljen sinček, o katerem
so mislili, da bo oslepel, začenja zo-
pet videti. Pač pa se je stanje Kos-
sarjeve žene zelo poslabšalo.

Koroško.

Koroški deželni zbor. V večerj-
nji seji deželnega zbora koroškega,
ki je bila precej dolga in včasih pre-
cej viharina, je bilo vložnih 6 peticij.
Med drugim se je oddal šolskemu od-
seku predlog o podraževanju mest
okrajnih šolskih nadzornikov. Spre-

jet je bil po dolgi debati tudi raču-
ski zaključek o deželnem fondu za
l. 1910 s zahtevkom 6.306.000 kron
in pokritjem 5.622.000 kron, tedaj s
primankljajem 684.000 kron. Prihod-
na seja se vrši danes.

Prijet goljuf. Kakor smo že ve-
čraj poročali je ugrabil v Volpervku
17letni Rudolf Gosdam svoji teti
hranilno knjižico za 12.000 kron.
Fant je pobegnil najprej v Celovec,
od tod pa so mislili, da je šel na La-
ško. Večraj pa so ga aretirali v Ma-
riboru v neki toleranci hiši, kjer je
neprevidezno razmetaval denar in s
tem opozoril nase policijo. Pri njem
so dobili še okoli 11.000 kron.

Primorsko.

Goriški deželni zbor. V večerj-
nji seji goriškega deželnega zbora so
sprejeli zakonske načrte glede po-
litične občine Naklo, glede zlobo po-
ljedelskih zemljišč in delitve skupnih
zemljišč ter ureditve prava njih už-
ivanja in oskrbovanja. Več zakonskih
načrtov, med njimi tudi načrt o
zbojšanju razmer večnega osebja na
meščanskih in ljudskih šolah so od-
deli raznim odsekom. Prihodnja seja
se vrši danes.

Tržaški mestni svet. Predsed-
njem se je vršila seja mestnega svet-
a tržaškega. Navzočih je bilo 60
svetovalec. Brez debate se je do-
delil naknadni kredit 46.500 kron za
oddelek lokalna policija bilance za
l. 1911. Po daljši debati je bil sprejet
predlog za potrdilo statuta hipotek-
nega kreditnega zbora. Sklenil se
je tudi končno nakup posestva Mar-
šičevega za regulacijo ceste Areata.
Javni seji je sledila tajna seja, v
kateri sta bila na lastno prošnjo vpo-
klena učitelja Zaratini Fr. in Josip
Pertot. Za inženirja v V. razr. pri
mestnem stavbnem uradu je bil imen-
ovan Josip Paleš, za adjunkta inž.
v VI. razr. pa Viktor Buffolini.

Iz Matulj. Identiteta na tiru
najdene ženske je dognana. Našli so
v vinogradu nad skalami, koder je
ženska skakala in bežala, njeno po-
selsko knjižico, glasečo se: Johana
Rupič, rojen 1874, Purach, Ger-
manin. Predložil, Deutsch-Griffen,
Kärnten. Rupičeva je nazadnje sin-
čila pri neki ekscelenci v Gradcu od
11. maja l. l. Pri komisijski obisku-
ji so dognali, da revica ni imela vsaj
že dva dni ničesar v ustih, kajti
njen želodec je bil popolnoma pra-
zen. Šla je torej v smrt iz lakote.

Ponesrečen avijatik. Stotnik
zrakoplovnega oddelka Cesarone je
padel večerj tik avstrijsko-laške me-
je blizu Vidma s svoj m Bleriotovim
letalnim strojem s precejšnje višine
na tla. Vzrok padea je bil hud vihar.
Stroj se je popolnoma razbil, stotnik
pa je dobil le lahke poškodbe.

Ponesrečen železniški kurjač.
Kurjač državne železnice Kökl se je
med vožnjo s tovornim vlakom blizu
Prvačine nagnil predaleč čez stroj
in zadel pri rekem mostu v mostno
oporo. Padel je s stroja in obležal na
mostu. Dobil je težke poškodbe na
glavi. Odpejli so ga v goriško bol-
nico, kjer je snoči umrl.

Vihar v Trstu. Večraj je bil v
Trstu izredno hud vihar. Burja je do-
segla hitrost 100 km na uro. Povzro-
čila je zelo veliko nesreč in napravi-
la veliko škodo v pristaniščih in po
mestu. Morje je bilo silno valovito
in več metrov visoki valovi so bili z
vso silo v valolome. Odrgnalo se je
več čolnov in jadrnic, ki so jih delo-
ma ujeli, nekaj pa jih je zanesel vi-
har v odprto morje. Posebno hudo je
poškodovana jadrnica »Stella pola-
re«. Ponesrečilo se je v pristaniščih
nič manj kot 40 oseb, ki so zadobili

večje ali manjše poškodbe in so jih
odpeljali v bolnišnico. Proti večeru
je vihar odnehal in so začeli v prista-
niščih zopet z rednim delom.

Mačkovanje mater. Večraj je
napadla 22letna žena kovinarja R.
Florjanc v Trstu svojega 28letnega
moža in mu zadala z rožem težko ra-
no na vratu in mu prerežala tudi več
žil na roki. Komaj pravočasno so ga
odpeljali v bolnišnico. Žena je na-
pravila to iz obupa. Mož je sicer pre-
cej zaslužil, toda njej in za dva otro-
ka ji je dajal vsak teden za hrano sa-
mo 3 krome, sam pa je popival. Ko
sta ga večerj otroka prosila kruha,
jih je začel Florjanc tepeti, mati pa,
ki tega ni mogla prenašati, je pogra-
bila za nož in napadla moža.

Avstrijske vojne ladje v Trstu.
Oddelek vojne eskadre avstrijske
vojne mornarice, ki je bil sedaj 5 dni
v Trstu, je odplul večerj popoldne
bila nož in napadla moža.

Nezgode. Srčna kap je zadela
večraj v Trstu 45letnega zasebnika
A. Mulonija. — Večraj so bili v Tr-
stu 4 manjši sobni požari, ki so po-
vzročili precejšnjo škodo. Ogenj je
povzročila v treh slučajih huda bur-
ja, ki je razmetala ogenj z ognjišče
skoz dimnik, v četrtem pa je povzo-
čil ogenj poškodovan plinomer. — K
požaru v prosti luki v Trstu poroča-
jo, da se je zanetil ogenj pod strobo
vsled poškodovanega dimnika. Gore-
lo je 3 ure. Škoda, ki jo ima parobred-
na družba »Anstro-Americana« zna-
ša nad 10.000 kron, ki je delno krita
z zavarovalnino. Škoda na hiši, ki je
last skladišč še ni cenjena.

Zgubljen jadrnik. V Trstu
pogrešajo veliko jadrnico »Golt-
trom«, ki je odplula že aprila meseca
lanskega leta iz Amerike, in od ka-
tere niso dobili v Trstu že 274 dni no-
benega poročila. Jadrnica se je brz-
kotne pri kakem viharju potopila.

Nov avstrijski dreadnought. V
ladodelnici v Reki, last družbe Da-
nubius, so dovršili večerj zgradbo
egrida novega četrtega dread-
noughta, ki bo kakor upajo spomladi
1913 izgotovljen in se poleti 1914 iz-
roči vojni mornarici.

Dnevne vesti.

**+ Izvrševalni odbor narodno-
napredne stranke** je v svoji seji z dne
29. t. m. izrekel popolno zaupanje
deželnemu poslancema gg. Reiserju
in Ribnikarju ter odobruje vzlet na
znanje taktiko in postopanje narod-
no - napredne delegacije v deželnem
zboru.

+ Kranjski deželni zbor ima ju-
tri, dne 1. februarja ob pol 12. dopol-
dne sejo. Na dnevnem redu so: 1. Na-
znanila deželnozborskega predse-
stva. 2. Poročilo deželnega odbora o
spremembi zakona o občinskih tak-
sah. 3. Poročilo deželnega odbora o
reformi pri deželnem knjigovodstvu
in pri deželnih blagajni. 4. Poročilo
deželnega odbora o izločitvi davčne
občine Gornje Polje iz občine Toplice
in ustanovitvi samostojne krajne ob-
čine Gornje Polje. 5. Poročilo dežel-
nega odbora glede pobiranja nad
100% doklade v občini Sv. Križ pri
Kostanjevici leta 1912. 6. Poročilo
deželnega odbora o izločitvi davčne
občine Veleosovo iz sedanje krajne ob-
čine Šenčur pri Kranju in ustanovit-
vi samostojne krajne občine Veleso-
vo. 7. Poročilo deželnega odbora, s
katerim se predlaga načrt zakona o
dolžnosti za vzdrževanje ograj. 8. Po-
ročilo deželnega odbora o pobiranju
149% doklade po davčni občini Kal
v krajini občini Šmilhel pri Postojni
leta 1912. 9. Poročilo deželnega odbo-
ra o uravnavi Kamniške Bistrice z

zakonskim načrtom. 10. Namestna
volitev: a) enega člana iz cele zborni-
ce v šolski odsek; b) enega člana iz
cele zbornice v kmetijski odsek; c)
enega člana iz mestne skupine v per-
sonalni odsek. 11. Volitev namestni-
ka v deželni odbor iz volilskega raz-
reda mest in trgov ter trgovske in
obrtne zbornice. 12. Poročilo finanč-
nega odbora o samostalnem predlogu
deželnega poslanca dr. Lampeta in
tovarišev glede ustanovitve central-
ne deželne klavnice in mesnice. 13.
Poročilo kmetijskega odbora: a) o
poročilu deželnega odbora v zadevi
načrta zakona glede uprave skupnih
zemljišč; b) o samostalnem predlogu
poslanca Lavrenčiča in tovarišev v
zadevi meščanske korporacije v
Kamniku; c) o uravnavi Sore od Go-
deših do Goričan z zakonskim načr-
tom; d) o prevzetju kmetijsko - ke-
mičnega preizkuševališča za deželni
zavod. 14. Poročilo upravnega odse-
ka: a) glede načrta lovskega zakona;
b) o ustanovitvi mesta deželnega ze-
mljemerca; c) o peticiji občine Men-
geš za uvrstitev občinske ceste Men-
geš - Rodica med okrajne ceste; d) o
peticiji občine Mekine in Kamnik za
uvrstitev občinske poti od deželne
ceste Kamnik - Motnik do okrajne
ceste Kamnik - Črna med okrajne ce-
ste; e) o samostalnem predlogu po-
slancev Matjašiča, Jarca in tovari-
šev, da se rok za brezobrestno posoji-
lo vinogradnikom iz občin Radovica
in Dračiči podaljša; f) o peticiji ob-
čine Gorje glede uvrstitve nekaterih
občinskih cest med okrajne ceste; g)
o nekaterih priredbah v deželni pri-
sili delavnici v Ljubljani. 15. Poro-
čilo finančnega odbora: a) o prošnji
slovenskega čebelarstva društva za
Kranjsko o podpori čebelarstva; b)
o prošnji krajevnega odbora c. kr.
pletarske šole v Radovljici za podpo-
ro; c) o prošnji c. kr. centralnega za-
voda za meteorologijo in geodinami-
ko na Dunaju za podporo; d) o pro-
šnji zdravstvenega zastopa v Novem
mestu za prispevek k poplačilu obre-
sti v znesku 5400 K in zvišanju pri-
spevka k plači primarija na 3000 K;
e) o prošnji upravnega sveta Eliza-
betne otroške bolnice za svitanje let-
ne podpore; f) o prošnji občinskega
zastopa v Gorjah za prispevek k
zgradbi postajališča »Podholm-Vint-
gar«; g) o prošnji prve želežarske in
železnoobrtne zadruga v Kropi in
Kamni Gorici za odpis obresti dele-
žev in podaljšanje brezobrestnega
posojila v znesku 4000 K; h) o pro-
šnji prve želežarske in železnoobrtne
zadruga v Kamni Gorici za podporo
za nabavo novih strojev; i) o prošnji
»Unterstützungsverein für Juristen«
za podporo; j) o prošnji društva za
promet tujecev na Kranjskem; k) o
prošnji društva »Verein zur Abhaltung
wissenschaftlicher Ferienkurse
für Lehrer« in odbora »Ausschuss
für volkshilfliche Universitätsvor-
träge der k. k. Universität in Wien«,
naj se s podporami omogoči učite-
ljem udeležba pri poučnih tečajih; l)
o prošnji »Narodne šole« za podporo;
m) o prošnji društva »Wiener akade-
mischer Verein für Sexualhygiene«;
n) o prošnji podpornega društva za
dijake na realki v Idriji; o) o pro-
šnjah planinskega društva za podpo-
ro; p) o prošnji pripravljalnega od-
bora za zgradbo vaješkega doma v
Ljubljani za brezobrestno posojilo;
r) o prošnjah »Philharmonische Ge-
sellschaft« v Ljubljani za podporo;
s) o prošnji »Dramatičnega društva«
v Ljubljani za podporo gledališču; š)
o prošnji »Glasbene Matice« za po-
poro; t) o prošnji »Slovenske Filhar-
monije« za podporo; u) o prošnji
društva »Asylverein« na Dunaju za
podporo; v) o prošnji Kočevske po-
sajilnice za podporo; z) o prošnji R.

Šedmič je še pred pol ure vedel
za načelo, da volja možkega, čeprav
se ta ne da tako hitro ujeti v ženske
zanjke, pri Katirki ne kaže posebne
odpornosti; zdaj je kazalo, da je tudi
on tak možki.
Sicer se je na Katinkin poziv
sramežljivo obotavljal kot petnajst-
leten mladič, ki ga zapeljuje razuz-
dana ženska, a ko je Borčevka vdr-
gla presila, naj se prepriča o istini-
tosti njene trditve, ter prišla za nje-
govo roko in jo pritisnila v srčno
obližje, storil je to kot v sanjah. In
ko je sedeč poleg nje občutil toploto
njenih prsi ter videl kipeče grudi,
katerih belina se je svetlikala skozi
redki vstavek, takrat je tudi njegovo
srce jo utripati z vso močjo, kot bi
hotelo skočiti iz prsi, in vročina je
puhtela iz njega, da ga je kar du-
šilo.
»Tudi vi ste zelo razburjeni, go-
spod Davorin,« opomnila je Katinka.
Nazvala ga je s krstnim imenom, če-
sar delež se ni storila.
»Tudi,« pritrtil je, »že v tej
edini besedi je bil jecljajoč glas.
Pritisnila je tudi ona svojo ro-
ko na njegovo levo stran in poslu-
šala močno srčno utripanje.
»Strašno vam tolče srce,« je
rekla, »a bo kmalu bolje. Meni bje
že z rvanjšo silo, le potipajte tu-
kaj-le!«
(Dalje priloženo.)

Prava in neprava ljubezen.

(Povest. — Spisal Blaž Pohlin.)

(Dalje.)

»Imenitna kapljica!« dejal je,
»moj oče ne kupi nikdar take, dasi
vedno gleda na fino kakovost.«

»To je pravo rensko vino,« po-
jasnila je Katinka, »čutili je moč-
no, a v resnici je lahko. Glavno pa
je, da je zdravo, da se človek drugi
dan počuti vsega oživljenega po
njem. Pijte ga le brez skrbi, jutri
vam bo glava lahka, kot bi se bili
okrepčali po težkem delu.«

Natočila mu je spet kupico do
vrha ter spet trčila, a zdaj na zdrav-
je Borca in Justine, da bi se srečno
vrnila.

Sedmič je pil ravnučdušno in ni
opazil ostrega pogleda, ki ga je Ka-
tinka zasadila vanj ob nazdravlje-
nju Justini. Borčevka je nozdravila
svoji pastirki, da bi videla, kak
vpliv bo imelo to nanj, a vidši, da ni
Sedmič niti z žilico dal sumljivega
znamenja, obšla jo je strastna zado-
voljnost in hrepeneče se je blizala
cilju, ki si ga je določila za ta večer.

Vino je bilo močno in Sedmič je
to stoprav občutil, ko je izpraznil
že četrti kozarec in mu je sila pijače
burno plula mladeničkom živahno
kri po žilah. Ker si je prižgal še di-

šečo smotko, uplival je tudi tobak
nanj in velika prilika je bila, da se
dodela omoti.

Po nerodnosti — ali pa nalašč
— je prevrnila Katinka s komolcem
svoj kozarec, da se je iskra tekočina
razlila po miznem prtu in si napravi-
ljala pot proti Sedmiču.

»Kako sem neokretna!« jezila se
je Borčevka, potem pa takoj dostav-
ila: »smeje se;« »Toda to nekaj po-
meni!«

»Kaj pomeni?« vprašal je
Sedmič in zavihal pri ter pokrtil mo-
kri del pred seboj.

»Ali ne veste, da je razširjena
vraža, če se pijača proti komu razli-
je, da to pomeni pri dotičniku kret?«

»Vi tudi verujete na vraže, go-
spa?« začudil se je on.

»Gotovo ne,« zatrčila je Katin-
ka živahno in položila roko preko
mize proti Sedmiču, da je imel ta
priliko in slast ob udovati lepo nje-
no rast, »toda verjemite mi,« nada-
ljevala je, »če človek ve, da imajo
ljudje kako stvar za pomenljivo, da
mu nehoti nekoliko silni misel na to,
če ni tista stvar morebiti vendar le
res. Tako je tudi s to vražo. Dasi
vem, da je bedastostj verjeti, vendar
se ne morem docela ubraniti slutnji,
da ni čisto brez vsake podlage.«

Sedmič se je zasmejal.

»Iz tega spoznam, da vseno ver-
jamete vražam,« dejal je, »jaz jim
ne verjamem nič.«

»Pijval« velela je ona in ko sta
pila ter se je v Sedmičevih očeh opa-
zil viden vpliv pijače in tobaka,
rekla je z vzdihom:

»Ali se vam ne zdi nočoj sopar-
no tukaj?«

»Vroč je, da,« potrdil je Sed-
mič, ki so mu bile od vinske moči na-
pete žile.

»Ali naj odprem okno?« vpra-
šal jo je.

Ona je pritrčila, zato je vstal in
ga šel odpret. A ko se je nato obrnil
nazaj proti mizi, stala je tik njega
Katinka. Pretreslo ga je nekaj ob
pogledu na njeno telo in z zadovoljno
dušo si je dejal, da je Katinka lepa
ženska. Omamljivo je vplivala ta mi-
sel na njegovo možgane in trenutek
je stal nepremično in neobčutno. Ona
je bila vesela tega njegovega stanja
in vse telo ji je prevzelo burno hre-
penenje po uživanju življenja.

Stopila je k oknu. Naslonila se
je na polico in Sedmič se je naslonil
poleg nje, ne da bi bil pravi vedel, da
je to storil. In ko sta gledala v tem-
no noč in poslušala z bližnjega polja
čvrčanje murnov, pritisnila je Ka-
tinka desno tesno ob Sedmičovo le-
vico, da je njena burna kri hipoma
razvnela njegove živce. Pogledal jo
je v obraz, ki je bil obrnjen proti
oknu in v teh očeh je videl živi
ogonj koprenja.

»Kako sem razburjen!« je rekla
nakrat Borčevka, zaprla okno in

stopila k mizi. Segla je po kozarcu
vode in si omočila s to ustnice, nato
pa vpršala Sedmiča, ki ji je meha-
nično sledil, kot bi bil na vrvici:

»Ali vi niste nič razburjeni?«

»Zdi se mi, da ne,« odvrnil je
Davorin, ko bi bil pa govoril resni-
co, moral bi bil povedati nasprotno.

»Meni pa bje srce kot s kladi-
vom!« vzdihnila je, »razbija mi, kot
bi hotelo na prsto. Ali verjamete?«

»Verjamem, a kaj je vzrok te-
mu nenadnemu razburjenju?« vpra-
šal je Sedmič, ki je občutil sočutje a
trpečim bitjem.

»Tega tudi jaz ne vem,« od-
vrnila je, vsedla se na stol, na kate-
rem je preje sedel Sedmič ter se pri-
tisnila z roko na levo stran prsi.
»ah, to je grozno! Kot bi me hotel
zadeti mrtvoud!«

Globoko je dihala in kot od bo-
lesti zapirala oči.

Nj-mu se je revica smilila. Rad
bi ji bil pomagal, a kot mnogi ljud-
je, ki so preštudirali že ves svet, ta-
ko tudi Sedmič pri tem v življenju
tako pogostem slučaju ni vedel no-
benega sredstva, ki bi olajšalo bo-
lestnici bolečino.

»Nekoliko mi je odleglo,« je
rekla, ko je odprla oči in uprla vanj
usmiljen je izzivajoč pogled. »a srce
mi še vedno bje z vao silo; prosim,
potipajte sem, boste čutili, kako
strašno mi tolče.«

Jakopiča za brezobrestno posojilo v znesku 20.000 K v svrhu izplačanja svojega umetniškega paviljona; ž) o prošnji prof. Vodnika za zvišanje letne nagrade za meteorološki opazovanje; aa) o prošnji vpkopjenega okrožnega zdravnika Peternele za zvišanje pokojnine; bb) o prošnji vpkopjenega okrožnega zdravnika dr. Perišiča za zvišanje pokojnine; cc) o računskem sklepu deželnega zaklada za leto 1909. 16. Poročilo finančnega odseka o deželnem proračunu za leto 1912.

+ Volitve v obrtno sodišče. Pri večeršnji volitvi v obrtno sodišče je bilo oddanih v I. skupini (velika obrt) 34 glasov. Narodno - napredna lista je dobila 17, nemška pa 17 glasov. Potreba je torej ožje volitve. Doslej so imeli v tej skupini Nemci svoje zastopnike. V II. skupini je bilo oddanih 444 glasov. Zmagala je narodno - napredna lista z 239 glasovi proti klerikalni, ki je dobila 175 glasov. V III. skupini je bilo oddanih 199 glasov. Zmagala je narodno - napredna lista s 178 glasovi.

+ Klerikalci nasproti slovenskim in nemškim društvom. Na deželni odbor vlagajo prošnje za podporo slovenska in nemška društva. Te prošnje odstopa deželni odbor v končno rešitev deželnemu zboru s primernimi predlogi, v katerih se priporoča, da se dotični prošnji ugoditi ali pa se jo odkloni. Letos sta na primer vložili prošnjo za podporo slovensko društvo »Glasbena Matica« in nemško društvo »Philharmonische Gesellschaft«. Obe društvi sta glasbeni, samo s tem razlikom, da stoji »Glasbena Matica« na slovensko - narodni, »Philharmonische Gesellschaft« pa na nemško - narodni podlagi. Človek bi torej mislil, da bo deželni odbor, oziroma finančni odsek zavzemal nasproti obema društvoma enako stališče, ako že ne bo naravnost favoriziral »Glasbene Matic« z ozirom na dejstvo, da je Kranjska popolnoma slovenska dežela in da je kot taka v prvi vsti dolžna podpirati slovenske naprave. Toda klerikalci so drugega mnenja: nemškemu društvu je dovoliti brezpogojno podporo, slovenskemu društvu pa le pod pogojem, da se podvrže komandi deželnega odbora. Kolikor smo namreč informirani, bo namreč finančni odsek v jutrišnji seji deželnega zbora predlagal, naj se prošnji društva »Philharmonische Gesellschaft« ugoditi brez vsakih zahtev, dočim bo o prošnji »Glasbene Matic« stavil takle predlog: »Deželni zbor more sklepati o deželnih podporah za namene »Glasbene Matic« šele potem, če se zagotovi pri tem deželnemu odboru primeren vpliv.« Nemško društvo dobi torej podporo takoj izplačano, slovensko društvo pa nič, ker bo deželni zbor o deželnih podporah za namene »Glasbene Matic« sklepal šele potem, ko se zagotovi deželnemu odboru primeren vpliv na ta zavod.« Čemu ne zahtevajo klerikalci enakega vpliva tudi na društvo »Philharmonische Gesellschaft«? ... Ne bomo pisali dolgih rekriminacij, samo to pravimo, da je tako postopenje klerikalcev javen škandal prve vrste.

+ Glede prošnje »Slovenskega planinskega društva« za podporo je stavil dr. Krek v finančnem odseku deželnega zbora ta - le predlog: Prošnja se prepušča deželnemu odboru, ki se obenem pooblašča, da si zagotovi v društvenem odboru primeren vpliv.« Torej za podporo tudi vpliv. Končno bo tudi mestna občina ljubljanska morala zahtevati, da se ji v raznih korporacijah prizna za podpore tudi primeren vpliv.

+ »Železniški denuncijanti«. Ta grozni naslov, ki že vsled tega, ker stoji na čelu dolgih lamentacij v humorističnih »Deutsche Stimmen« od dne 21. januarja t. l. izgubi svoj uničevalen pomen in zato tudi nikakor ne mislimo s kako razburjeno repliko slediti tonu omenjenega listka. Le v stvarnem oziru bi si dovolili pripomniti, da je samoočebni razumljivo, da je pisanje »Deutsche Stimmen«, deloma strašno pretirano, deloma direktna laž. Ne samo, da, žal, o kakem prodiranju slovensčine pri ljubljanskih železniških stacijah ni pravega govora, se celo nemški uslužbenci počutijo zelo dobro in se leglejčno obnašanje uradništva vsled jezikovnih razlik s slovenske strani ni nikoli kalilo. Če je to prevelika popustljivost ali slovensko gentlemanstvo, nečemo preiskovati, kaj če bi se spomnili samo iz zadnjega časa na slučaj Unger ali denunciranje na škodo g. Hrašoveca in Batalja pri direkciji, kar je oboje karakteristično za stanje nemških železniških uradnikov v Ljubljani, bi morali strašni naslov nemške jezenjate returnirati le njenim nemškim roditeljem. V splošnem bi bilo na res koristno udejstviti vsebino nemških denuncijacij, da se bodo D. Stimmen vsaj imele pravico pritoževati.

+ Goriški klerikalci proti laškim liberalcem? Znano je, da je svedečeno sklenil vodja goriških slovenskih klerikalcev dr. Anton Gregorčič

zvezo z laško liberalno stranko proti slovenskim naprednjakom in laškim klerikalcem. Na intervencijo laških klerikalcev je to zvezo goriški nadškof dr. Sedej javno obsodil ter obljubil, da bo duhovnikom ukazal, da se v bodoče vzdrže agitacije na korist slovensko - klerikalne in laško - liberalne zveze. Ko je ta stvar prišla v javnost, so slovenski klerikalci na zunaj markirali silno ogorčenje ter podarjali, da se nadškof nima mešati v politiko in da se vsled tega tudi ne bodo pokorili njegovim morebitnim ukazom. Mi smo to navidezno upornost slovenskih klerikalcev proti nadškofu volji sicer zabeležili, a smo obenem izrazili mnenje, da je ta upornost samo navidezna in da se bodo klerikalci ob koncu vendarle pokorili željam, ki jih bo izrazil nadškof. In kakor se zdi, se nismo motili. Dr. Gregorčičeva stranka je namreč jela očividno obračati plaš in se delati, kakor da bi hotela zrahljati zvezo, ki jo družijo s Pajerjevo laško liberalno stranko. Zgodilo se je to v seji goriškega deželnega zbora pretekli ponedeljek. Dočim so namreč preje slovenski klerikalni poslanci niti kihniti niso upali, ako jim tega ni dovolil vodja laške liberalne stranke in deželni glavar dr. Pajer, so v ponedeljkovi seji nastopili proti Pajerju ter zahtevali, naj se pri razpravah posluša tudi slovenskega jezika. Ta nastop slovenskih klerikalcev je vso javnost silno presenetil, ker si Gregorčič in njegovi ljudje niso doslej upali niti črhiniti proti Pajerju. Toda vsakdo ve, da je bil ta nastop Gregorčičeve stranke zgolj dogovorjena komedija, ki sta jo zasnovala stara lisjaka Gregorčič in Pajer, da bi javnosti in škofu nametala peska v oči, kakor da bi de facto ne obstajala med njima nobena zveza. Seveda ta komedija ne bo učinkovala, žalostno pa je, da se za takšne prozorne komedije zlorablja stvari, ki se tičejo narodne časti in ki bi vsled tega morale biti vsakemu Slovenen svete. Nastop goriških slovenskih klerikalcev proti laškim liberalcem in njihovemu voditelju je bil sedaj samo navidežen, uprizorjen zgolj za to, da vsaj deloma maskira Gregorčič - Pajerjevo zvezo. Ni pa dvomiti, da je bil tudi prva posledica intervencije laške klerikalne stranke pri nadškofu dr. Sedeju. Nadškofov vpliv na politiko Gregorčičeve stranke se je torej že pokazal in čisto gotovo je, da bo končno tudi popolnoma zmagal, če je namreč nadškofu v resnici ležeče na tem, da razbije nenaravno Pajer - Gregorčičevo zvezo. Na drugi strani pa se izraža tudi mnenje, da čutijo klerikalci, da so ure deželnemu zboru štete in da so se zaradi tega ogrnili v naroden plašč, da bi lažje jadrali pri bodočih volitvah. Nesporo nam kaže, da bližnja bodočnost, kaj je povzročilo nastop Gregorčičeve stranke proti zavezniku Pajerju.

+ Iz sodne službe. Kancelist Karel Bratuša pri okr. sodnji v Radovljici je imenovan za sodnega oficijala. Sodni oficijal Anton Spende je prestavljen od okr. sodnje v Ribnici k okrožnemu sodišču v Celju.

+ Od južne železnice. Na novo je vsprejet uradniški aspirant H. Höhn k oddelku za vzdrževanje železnice v Ljubljani. Prestavljen je stavbni komisar R. Martinec od oddelka za vzdrževanje železnice v Ljubljani v Gorico kot vodja istega oddelka v Gorici.

+ Imenovanje pri državni železnici. Gospod Hinko Rebolj, oficijal in postajaščelnik v Ajdovščini je imenovan tov. blagajnikom v Ljubljani drž. kolodvor.

+ Gospodinja šola v »Mladiki«. Danes je bil zaključen I. tečaj gospodinske šole v »Mladiki«. Za drugi tečaj, ki se odpre v ponedeljek, daje pojasnila predsednica gospe Franja dr. Tavčarjeva.

+ Kako pomembni Slovenci domu pisarji. Ugleden slovenski podjetnik je dobil naslednjo ponudbo: Gesuch An den Herrn P. in Laibach Der Unterzeihne Alois Zagore Geboren am 26. 7. 65. in Mariathal Bezirk Littai in Krain. Der gefertigte Bittet an den Herrn P. ob Sie ein Platz Haben Für mich, gegen Früh Jahr als Rechnungsführer bei Kohlen Zu verkaufen, Vird gebittet sogut zu sein mir be Antworten, in Slewenische und deutsche Schprache möhtigt Schreiben und lesen. Zu der zeit hiers in deutschland beschefigt als Platzmeister. Bitte mir Zubebantworten. Wenden. Mit Hochachtungsvoll Ergebnist itd. Moč tujine se zreali v tem pismu pa tudi slovenska slabost.

Odbor za oblačenje revnih šolskih otrok na Viču izreka najprisrčnejšo zahvalo vsem cenjenim darovalkam in darovalcem, ki so s svojimi darovi toliko potrebnih obuli in oblekli. Posebej se še zahvaljujemo uglednemu kraj, šolskemu svetu in slavnemu pri obdarovanju sodelujočemu učitelstvu. Naj ostanejo blagi dobroniki tudi v prihodnje naklonjeni revni mladini! Darovali so: Krajni šolski svet na Viču 200 K;

po 20 K: Josip Trlbač, Knez Ivan, Vidie & Komp., akcijska družba »Union«; 15 K: Kollmann Fran; po 10 K: Pavel Seemann, Ivan Jelačin, Josip Lavrič, grof Wallis, baron Schwarz, Oblak Viktor, N. Golob; po 5 K: Traun Jakob, Franc Kramar, Ivan Erbežnik, Terezija Vrtančnik, N. Čad, Antonija Gutnikova, Ivan Končan, Slavko Novak, N. Pekla, Anton Boc, N. Klemenčič, Anton Prebil, Knez Andrej, Oblak Franc, pevsko društvo »Zarja«; po 4 K: Iv. Marinšek, Ante Beg, Marn Alojzij; po 3 K: Likar Marija, Edvard Mesešnel, Ivan Pirnat, Pekle Anton, Josip Lojk; po 2 K: Rudolf Jurman, Oblak Ivan, Lenard Puch, N. Jerin, Primož Rožmanec, Heuffel Franc, N. Mihelečič, Kranjc Viktor, Grapar Anton, Rožnik Josip; po 1 K: Pance Iv., Pance Franc, Kovačič N., Štebi, Burnik N., Ivan Starin, Erjavec Iv., N. Mandelj, Avbelj Valentin; 40 v: Marija Marn; 30 v: Josip Cermak; obleko so darovali: N. Lavrič, Helena Stelebova, Uršula Uranova; pecivo so darovali: grofica Wallis, N. Drobčina. Odbor.

Nerazumljivo. Neka tvrdka v Kranju išče v »Tagespost« trgovskega nastavljenca. Imamo pač dovolj dobrih slovenskih trgovskih pomočnikov, da ni treba importirati Nemcev.

Zimski šport v Bohinju. Iz Bohinja se nam poroča, da so snežne razmere za sankanje in smučni ugodne. Sankališče bode na praznik (Svečnico) dobro prirejeno in odprto. Smučarji imajo priložnost voziti po novih od deželnih zveze markiranih terenih. Prijatelji zimskega športa bodejo to novico gotovo z veseljem vzeli na znanje in te praznike obiskali naš krasni Bohinj. Znižane vozne listke oddaja vsem športnim društvom pisarna Tourist - Office v Ljubljani.

Ameriške novice. Rojak ponesrečil. V New Aleksandria, Pa., se je ponesrečil v premogokopu Slovenec Josip Bradar, doma iz vasi Malo Mraševo, št. 16 na Dolenjskem. 5. januarja se je na njega zrušila v premogokopu stena. Kamenje ga je tako zelo poškodovalo, da je v dveh urah umrl. — Rojaki umrli. V Synganu, Pa., je umrl Slovenec Urban Debeljck. Rojen je bil l. 1854 v vasi Hotavljice nad Škofjo Loko je prišel v Združene države pred 21 leti. — V Alixu, Ark. je umrl Andrej Keren v starosti 29 let. Doma je bil iz Gorič pri Kranju. Zapuščen v Ameriki vdovo ter dva nedoletna otroka. Kinematograf »Ideal«. Še danes in jutri velezanimiva drama »Živilsko veselje« z gđno. Polaire, slovit plesalko v glavni vlogi. To je ena najlepših novjših kinematografskih predstav in vredna, da si jo vsakdo ogleda. — V petek ena najzanimivejših posnetkov na polju kinematografije: »Odvedenje v aeroplan«, katera je bila z ogromnimi stroški, 100.000 K, posneta.

Konj v prodajalnici. Ko so včeraj popoldne na Bleiweisovi cesti domobranci izkladali krmo, se je od voza odtrgal konj in zdrjal po Knafljevi v Šelenburgovo ulico. Tam se je zagnal v vrata Lukasove prodajalne, ki so se vsled sunka odprle in konj je mahoma stal v prodajalni, odnosno delavnici med ne malo prestrašenimi pomočniki in vajenci. Izredni »naročnik« je nato v delavnici mirno obstal, dokler ga niso zopet izročili vojaštvu. Nesreče se druge pri tem slučaju ni zgodilo druge, kakor, da se je konj na goben in zadnjih nogah poškodoval ter Lukasov napravil škodo.

Zloben pohabljenec. Včeraj popoldne je 30letni Fran Stopar v neki gostilni v Kolodvorski ulici tako sitnari in nadlegoval goste, da je morala gostilničarica poklicati stražnika. Možakar, ki ima eno nogo leseno, se je pa tudi varnostnemu organu uprl. Začel se je pridušati, da mu štirje ne bodo kos itd. Ker ni drugače šlo, je stražnik poklical odgojski voz, v katerega ga je hotel s pomočjo gostov naložiti in odpeljati. Pri tem je pa kar hipoma zaupil, da se mu je poškodovala noga. Poklicali so nato rešilni voz in ga odpeljali v deželno bolnico. Pozneje se je dognalo, da je Stopar preje tudi v neki drugi gostilni rogovill, tam padel in se pri tem nekaj poškodoval na nogi.

Zatekel se je k dimnikarskemu mojstru Jožetu Spitzerju na Emonski cesti št. 11 velik, rjav, loveki pes z odsekanim repom.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 10 Makedoncev, 40 Slovencev in 20 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 100 Hrvatov, 30 Makedoncev in 20 Slovencev.

Izgubila je ga. Marija Svoboda v kukalo. — G. Karel Hubinger je izgubil denarnico z manjšo vsoto denarja. — Neki gospod je izgubil zlat privešek s podobo sv. Jurja.

Slovinci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Anton Turnšek od M. Nacaret 20 K, katere so darovali zbrani krmarji občin Mozirje, Rečica in Kokorje pri sklepu letnih računov. Ob priliki krsta prvega Cirila v občini Mavhinje se je nabralo pri g. J. Gabrovcu 7 K 10 v, vsoto je poslal družbi C. M. g. podružnični predsednik M. Ples iz Devina. Hvala!

Društvena naznanila.

Slovensko planinsko društvo priredi v soboto VI. planinski ples v vseh prostorih Narodnega doma v Ljubljani. V veliki dvorani: Plesišče, orkester Slov. Filharmonije, paviljoni za okrepčila itd. — V mali dvorani: Sesta in gostilna. — V Sokolski telovadnici: Plesišče in gostilna (pogrjnene mize), paviljoni. Obleka turistovska ali promenadna.

Merkurjev plesni venček. Opozarjamo še enkrat gg. člane in prijatelje društva na plesni venček, ki se vrši jutri, v četrtek, v veliki dvorani »Narodnega doma« ob pol 9. uri. Vstopnina 2 K za osebo. Čisti prebitek je namenjen dobrotelnim napravam društva. Na veselo svidenje!

Zahvalni večer priredi Zveza jugoslovanskih železničarjev, podružnica Ljubljana, v soboto, 10. februarja 1912, v salonu g. Tonih »Pri Kankertu« v Spod. Šiški. — Spored: 1. Godba. 2. Šaljivi prizori. 3. Petje. 4. Ples. 5. Prosta zabava. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 40 vin. — Prijatelji društva dobro došli. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrotelne namene, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Podpornor društvo trgovskih in podjetniških uslužbencev v Ljubljani priredi jutri 1. februarja pri »Lloyd« plesni venček.

Telovadno društvo »Sokol« v Radečah pri Zidanem mostu priredi II. veliko maskarado »V čarobni noči« v soboto, dne 10. svečana 1912 v hotelu A. Gmeiner.

»Belokranjski Sokol« v Metliki priredi, kakor običajno, na dan 2. februarja v prostorih »Narodne Citalnice« veliko predpustno maskarado pod geslom: »Vsaka maska zase«.

Zagorski rokodelci prirede dne 4. svečana t. l. ob 7. uri zvečer svojo običajno predpustno veselico z igro »Lumpacij Vagabund« v Sokolskem domu. Dobro došel vsak gost, posebno pa opozarjamo obrtnike, da se zavedaajo svoje stanovske dolžnosti.

Zahvala. Nižje podpisano prostovoljno gasilno društvo izreka slavni delniški družbi v Beli Peči, osobito pa še nje ravnatelju kralj. viš. polkovniku gosp. pl. Beererju najiskrenejšo zahvalo za velikodušni dar 50 kron v pokritje zidave »Doma gasilcev«. — Hvala jim! — Prostovoljno gasilno društvo Radeče pri Beli Peči, 30. januarja 1912. — Andrej Keršajin, t. č. načelnik. Jan. Zupančič, t. č. tajnik.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v četrtek, ob 7. zvečer, se igra drugi in sicer za neparabonente Ivana Cankarja dramatska pesnitev »Lepa Vida«, ki je zbudila v naših literarnih krogih največje zanimanje in ki se igra dovršeno. — V petek popoldne ob 3. se igra pri ljudeških cenah Morrejeva ljudska igra »Revček Andrejček« (za lože nepar); zvečer se poje pri zelo nizkih cenah Weissova opereta »Revizor« in sicer izven abonementa (za lože par). Vstopnina je dramska, da more predstavo posetiti vsi sloji. — V soboto zvečer prvič Herm. Bahra izvrstna veseloigra »Koncert«. — V nedeljo popoldne ob 3. se igra po daljšem premoru in pri nizkih cenah ljudska igra »Deseti brat«. — Prihodnji teden opera »Rusalka« in opereta »Carléme amaeonke«. — Gospod prof. Anton Funtek je izročil svojo dramo »Tekma« v vprizoritev. Drama se godi v umetniških krogih, med kiparji. Delo obeta največji uspeh, ker je dramatično krepko.

P. n. abonement sedežev in lož se naznanja, da s tem plačila abonementa dnevnega blagajničarica gospa Am. Češarkova, Šelenburgova ulica, kakor tudi gledališko blagajništvo neposredno. — P. n. abonementje se prosijo, da blagovolijo tekočo in event. zaostalo naročnino čimprej poravnati, ker se s tem olajša blagajniško poslovanje in odpade neprijetno inkasiranje po hišah.

Umetnost.

Iz Zagreba se nam poroča: Svetovni vijočnik Kocjan priredi dne 5. februarja v Zagrebu v glasbeni dvorani velik koncert, pri katerem sodeluje kot pijanistka gospičca Seša Majdičeva, iz znane rodbine Vinka Majdiča v Kranju.

Na pragu velikih dogodkov.

(Izvirno poročilo.)

Na Cetinju, 27. jan.

V vsem našem javnem življenju se opaža v zadnjem času velika napetost, ker pričakuje vse velikih dogodkov, ki se imajo spomladi doigrati na Balkanu.

Poluradni »Cetinjski Vjesnik« piše med drugim: »Javna tajnost je, da se napovedujejo dogodki, ki ne bodo samo kritični, marveč celo taki, da bodo zelo lahko porušili ves evropski mir.«

Tega mnenja, ki ga je izrazil »Cetinjski Vjesnik«, pa je tudi vsa vlada in kralj Nikita sam se je že opetovano izrazil, da gleda z veliko skrbjo v bodočnost, ker uvideva, da bo že v najbližjem času buknila z vso silo na dan akutna makedonska in albanska kriza. Povsem naravno je, da se Črna gora pripravlja za vse slučaje, da je dogodki ne prehitijo.

Kje bo nastal preje požar — v Novem pazarju ali v Albaniji, kdo bi to vedel povedati!!

Dunajski listi so mnenja, da se bo krvavi ples pričel v Albaniji. List »Reichspost« je nedavno tega celo vedel povedati, da so Malisori naravnost objavili, da zgrabijo spomladi zopet za orožje. Ta list je priobčil celo vest, da so bili voditelji Malisorov pri avstro-ogrskem konzulu v Podgorici in ga vprašali, kakšno stališče bo zavzela njegova vlada nasproti njihovi novi vstaji.

Če so vsi dunajski listi tako informirani kakor »Reichspost«, potem se njihova proročanja prav gotovo ne bodo izpolnila.

Povemo namreč lahko, da ni niti eden izmed Malisorov konferiral z avstro-ogrskim konzulom v Podgorici in sicer iz čisto enostavnega vzroka, ker v Podgorici sploh ni avstrijskega konzulata.

Sicer pa vesti o novi vstaji v Malesiji niso neutemeljene. Dan za dnevom dohajajo na naše črnogorsko ozemlje Malisorijev in zatrjujejo, da je položaj tak, da je treba z vso gotovostjo računati z novim vstankom.

Zanimivo je to, da naglašajo Malisori, da jih bodre to pot na vstajo tudi duhovniki — in ti so večinoma — italijanski frančiškani. Če torej pride v resnici do novega upora, bo to vsaj deloma zasluga — italijanske katoliške duhovščine.

Z naše strani se v zadnjem času posveča dogodkom na severovzhodni meji večja pozornost kakor onim v Albaniji. Zakaaj, to vedo samo poučeni krogi. Pravijo, da tam gori koncentruje Turčija silne čete in da je po vsem Novem pazarju opazati silno sumljivo gibanje.

Zato je splošno mnenje, da bodo spomladi prve puške jele pokati v Novem pazarju, toda ne — vstaške.

II. občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem.

Podpredsednik g. Ogorelec otvoril zborovanje ter pozdravi gg. magistratnega svetnika Šeska, zadr. inštruktorja Blodeka, predsednika trg. in obrtniške zbornice Kneza, predsednika obrtnega pospeševalnega urada Kregarja, inženirja Remica ter da prebrati oprostitno pismo g. pl. Trnkoczyja. Nato prečita tajnik g. Pintar zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se odobri. G. Cerar predlaga pismeno zahvalo g. prof. Hesu na Dunaju in bivšemu predsedniku g. Kendi, (sprejeto) ter priporoča »Gostilničarski Vestnik«, ki nima nikakršne politične tendence in zasleduje le stanovske interese. Nato poroča tajnik g. Pintar o delovanju Zveze v preteklem letu.

Zveza je pozvala takoj po lanskoletnem občnem zboru slovenske pivovarne, da naj izstopijo iz kartela. Ta poziv je imel uspeh, da so domače pivovarne odpovedale kartelu, obenem pa so bile s tem gostilničarjem ohranjene vse dosedanje bonitete, tako dobava ledu, odstotki, popusti, ledne omare i. dr., kar je edina zasluga Zveze. Zvezni odbor je vložil petico na deželni odbor, da se naj Kobalu v Idriji ne demolira klet. Te prošnje deželni odbor ni vpošteval in si nakopal veliko blamažo. Zveza je storila vse korake, da dobe gostilničarji od prodaje cigar in cigaret 10% ter stopila tozadevno v zvezo tudi s sosednimi zvezami in je tudi centralna zveza storila tozadevne korake pri finančnem ministertvu. Finančno ministertvo s tem ni bilo zadovoljno, pač pa se je doseglo, da smejo gostilničarji sprejemati od gostov odškodnino ali napitnino za postrežbo s tobacnimi izdelki. Glede preureditve policijske ure je deželna vlada ukrenila, da sme vsak posameznik prositi za podaljšanje policijske ure. S tem se Zveza ni zadovoljila in je potem petičje dos. gla. da se je vsaj litjsko okrajno glavarstvo

zanimalo za stvar. V zadevi koncesijoniranja prodaje piva in vina v steklenicah je Zveza pri centralni zvezi peticijsirala, da naj poskrbi za skorajšnje rešitve tozadevnega zakona. Zveza je tudi dosegla, da so obljubile kartelirane pivovarne nreiskati, katere pivovarne prodajajo privatnikom. Opozorila je tudi članice, da naj ne dopuste prodaje sodo-vičnih izdelkov v prosti obrti, ker spada tudi to pod koncesijonirano obrt.

V Ljubljani je tozadevno prepo-vedal mestni magistrat negostilničarjem točenje brezalkoholnih pijač. Tudi je deželna zadruga sodavičarjev obljubila, da bo kar najbolj upošte-va želje gostilničarjev. Zadruga je tudi zahtevala pri deželni vladi in ministrstvu za javna dela, da se skli-če vsaj občni zbor Deželne zveze za promet tučev, ki ga že tri leta ni bi-lo, ter zahtevala ob enem v načelstvu primerno zastopstvo. Občni zbor je bil sklican, toda tudi tu je klerikalna politika udušila pravo delo. V prvi vrsti so zastopani v tej deželni zvezi za promet tučev farovži, na zadnjem mestu pa pridejo gostilničarji, ki so dobili samo eno odborniško mesto. Zveza je tudi priredila gostilničarski tečaj v Kamniku, ki je kljub temu, da je bil nad dovoljeno število obis-kan, zelo lepo vzpel. Deželni odbor in deželno obrtno pospeševalni urad pa je ta tečaj popolnoma ignoriral in mu ni dal nikakoršne podpore. Ta zadnji urad se vidi, da je samo sinekura nekaterim klerikalnim stran-čarskim privržencem. Glede organi-zacijskega delovanja je omeniti, da se je osnovalo tekoni leta 7 zadrug. Tri se snujejo. Doslej udeleženi je 14 zadrug z okroglo 2000 člani ter upa Zveza, da bo imela koncem tega leta 21 zadrug z nad 3000 članov. Spomi-nja se organizatoričnega dela gosp. Kende. Ko so hotele alpske pivovarne podražiti pivo, se je vršil protestni shod, ki je to nakano preprečil. Glede točilnice pod vejo je storila tudi vse potrebne korake, istotako glede do-kaza vzposobljenosti. Protestirala je proti podeževanju koncesij proti mnemu zadrug in občin ter peticijsi-rala za zadrugnega inštruktorja za Kranjsko. V odbor državne zveze go-stilničarskih zadrug sta bila izvolje-na gg. Franjo Kavčič in Avgust Za-ja. Razvila se je nato debata ter je poseglo v to debato več govor-nikov ter poročamo o tej debati jutri podrobneje.

Računski zaključek deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem izkazuje za čas od 1. januarja do 31. decembra 1911 dohodkov 1013 K 85 vinarjev in sicer so plačale članarino zadrug v Postojni, Mokronogu, na Jesenicah, v Ljubljani, zadruga za ljubljansko okolico, v Idriji in Kostan-jevici. Trgovsko ministrstvo je sub-vencioniralo zvezo z 200 K. V znak ogorčenja proti postopanju deželnih korporacij napram zvezi in gostilničarstvu je bilo nabranih 127 K 14 v. Izdatkov je bilo 928 K 68 vin., tedaj znaša prebitok 85 K 17 v. Zveza pa ima pri 553 21 v aktiv, 175 K pasiv, 378 K 21 v čistega imetja. (Nadalje-vanje jutri.)

Tukajšnja e. kr. davčna administra-cija

nas je naprosila, naj objavimo, da so od 1. svečana t. l. naprej ure te obla-sti določene od 8. dopoldne do 2. ure popoldne. Radi udobnosti davkopla-čevalcev postavil se je v veži uradne-ga poslojpa na Bregu št. 6 nabiral-nik, v katerega stranke lahko vlagajo razne spise, vloge, izjave, napo-veditve itd. Vsi do polu 2. popoldne v ta nabiralnik vloženi spisi se bodo isti dan tudi prezentirali. Priporočila se pa, da se važnejše vloge in spisi, ka-kor do sedaj, tudi v naprej oddajajo osebno v vložnišči v II. nadstropju ali pa vpošljejo priporočeno po pošti.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Obsojeni klerikalni pretepači škofje-loški.

Dne 3. decembra l. l. se je vršilo v nepotrebnem klerikalnem izobra-ževalnem društvu v Skofji Loki, kjer se pa goji bolj hujškanje kot prava izobrazba, neko predavanje. Udeležila sta se ga tudi znani pomočnik in že večkrat kaznovani pretepač hia-pec l. Kristan in njegov, ne dosti boljši sodrug, glavniškarski pomoč-nik Stiglic. Reditelj pri predava-nju pa je bil neki Porenta. Ta dva možakarja sta se ugodila prav vdobno na bradljo in v dvorani, prižgala sta si cigarete in se v njima lasnem tonu glasno zabavala. Padlo je na nju oko reditelja, in posvaril je nemirneža, da naj mirujeta. Ker ga nista uboga-la, je poklical Porenta stražnika Kralja, ki je Kristana aretirat. Odpeljal ga je iz dvorane in ga hotel odpeljati na stražnico. Kristan se je namreč udeležil preje tudi še nekega pretepa, pri katerem je bil neki Go-sar precej poškodovan. Na cesti pa

se je Kristan stražniku uprl, tako da ga je moral ta vpreči na vrvice in ga je na ta način le s največjo težavo pritiral v zapor. Rabiiti je moral tudi sabljo, s katero je udaril Kristana enkrat po roki, presekala pa mu je sa-mo obleko. Stiglic pa je šel nekaj korakov za njima in svojega tovariša neprestano bodril, da naj uide. Obso-jena sta bila oba, in sicer je dobil Kristan 6 mesecev težke ječe s pos-tom in trdim ležiščem, njegov tova-riš Stiglic pa tri mesece težke ječe.

Hipnotični eksperimenti pred sodiščem. Iz Prage poročajo: Včeraj se je pred tukajšnjim deželnim sodiščem zagovarjal višji komisar praškega ravateljstva državnih želez-nic Sigmund Versbach pl. Hadamar. Obtožen je, da je ponarejal javne li-stine in goljufal. Ker je bila njegova rodbina v nevarnosti, da izgubi plem-enitstvo, je šel v vasi Versbach in Knirna na Bavarskem ter tam po-pravil matrike. Obdolženec je izpo-vedal, da je bil v resnici v teh krajih, če je pa storil dejanje, zaradi katere-ga je bil obtožen, tedaj je to storil v hipnotičnem stanju. Zdravnik obto-ženec, dr. Wiener, je izjavil, da že dve leti zdravi obtoženca. Ze večkrat je konstatiral, da je obtoženec pod hipnotičnim vplivom in da v hipno-tičnem stanju nima prav nikake last-ne volje. Opetovano se je o tem pre-pričal z eksperimenti. Če se obtoženec reče »Eternus deus«, tedaj je hip-notiziran. Dr. Wiener je ta eksperi-ment napravil tudi pred sodiščem. Versbach je takoj zaspal. Dr. Wiener je napravil potem z Versbachom še druge hipnotične eksperimente. Sod-ni zdravnik je izjavil, da se ob tožen-ca z ozirom na hipnotične eksperimen-te ne more več zadrževati. Raz-pravo so vsled tega prekinili.

Razne stvari.

* **Krvava stavka.** Lawrence, 30. jan. Vsled stavke tekstilnih delavcev je prišlo do novih ekcesov. Neka že-na je bila ustreljena, neki policist pa ranjen.

* **Negode v rudniku.** Merse-burg, 30. jan. V rudniku »Elisabeth« v Muehelnu so se odrgali škripei. Pri tem se je ponesrečilo šest oseh. Trije so bili težko poškodovani, trije pa lahko.

* **Ubegli ropar ustreljen.** Bu-dimpešta, 30. jan. V Pogarsu so za-sledili roparja Andreja Bodeka, ki je pobegnil iz neke rumunske kaznilni-ce. Zasledovali so ga poldrugo leto in sicer ga je zasledovalo 150 orožni-kov. Včeraj so ga zasledili ter ga s štirimi streli težko ranili, na kar so ga prijeli.

* **Potreben motu proprio pape-žev.** Papež namerava izdati nov mo-tu proprio, s katerim bo uredil živ-ljenje duhovnikov, kar se tiče nra-vnosti. Papež je pač prišel do spozna-nja, da je duhovščina prav krvavo potrebna takega motu propria.

* **Svojega sina dal umoriti.** Pe-trograd, 30. jan. V mestu Koeriv so aretirali veleposestnika in milijo-narja Šerova, ker je na sumu, da je najel ljudi, da so umorili njegovega sina. Sin je namreč deloval na to, da bi prišel oče pod kuratelo. Trinajst sokrincev so tudi zaprli.

* **Boj proti alkoholizmu.** Mehi-kanski predsednik Madero je odredil, da morajo biti gostilne zaprte že ob šestih zvečer. Ob nedeljah in prazni-kih pa v prihodnje sploh ne bodo smele biti več odprte.

* **Maščevanje.** Pariz, 30. jan. 40letni bančni blagajnik Langlois je danes ustrelil svojo šestdesetletno gosposdino Bartholino. Hči gospos-dine, ki je prisostvovala grozovitemu činu, mu je iztrgala orožje ter ustrelila morilca svoje matere. Šestnajst-letna deklica se je nato sama javila policiji.

* **Zrtev ameriškega dvoboja.** Szegedin, 30. jan. Osemnajstletni sedmošolec Gabriel Sava se je danes zjutraj ustrelil v fizičnem zavodu gimnazije. Zavrnil je pismo, v katerem sporoča, da je žrtev ameriškega dvoboja. Poizvedbe so dognale, da je bil zaljubljen v neko dijakinjo, za katero je hodil tudi neki urad-nik. Prišlo je do preprirov med njima, katerih posledica je bil ameriški dvo-boj.

* **V zrakoplovu pobegnili.** Rot-terdam, 30. jan. Pred par meseci je znani rotterdamski zločinec Devos pobegnil iz kaznilnice v Schwenin-gu. Pred par dnevi je dobila holand-ska policija obvestilo, da so Devosa v Parizu aretirali in da ga bodo v naj-krajšem času izročili. Včeraj je pa Devos pobegnil iz pariškega zara-ra. S pomočjo sorodnikov je pobegnil iz zapora ob času, ko se kazenci izpre-hajajo po dvorišču. Sorodniki so mu vrgli komaj vidno lestvo iz železne žice ter ga potegnili čez ograjo. Po-zeje so aretirali Devosovega brata, ki je pomagal pri begu. Priznal je, da je bratu pomagal tudi pri nje-govem begu iz kaznilnice v Schevenin-gu ter odvedel brata v aeroplanu čez holandsko mejo.

* **Ameriški državni urad v var-stvo naseljenikov.** Newyorška država je ustanovila »Bureau of Industries and Immigration«, ki ima nalogo po-magati naseljenikom z besedo in dejan-jem. Naselnik, ki misli, da je bil osleparjen ali ki je bil okraden ali oropan, napaden in ranjen, zapeljan pri iskanju dela, opeharjen pri na-kupu zemljišča ali hiše, pri nalaga-nju, pošiljanju in menjanju denarja ali na kak drugi način oškodovan, dobi v tej državni pisarni sveta in pomoči. Dela sicer ne posreduje urad, toda vsakemu naseljeniku na-svetuje zanesljive posredovalnice in agenture. Urad se nahaja v New Yorku v hiši št. 22 East 30 St., v Buffalo pa v hiši št. 165 Swan St. Uradne ure so od 9. dopoldne do 5. popoldne. Ob sredah je urad odprt tudi od 8. do 10. zvečer in ob nede-ljah od pol 10. do 1. popoldne.

* **S topom na zblaznelega.** Iz Roehstra poročajo: Tu je nenadoma zblaznel zamorec William Twiman. Zaharikadiral se je v svoji hiši ter se dobro preskrbel s streljivom. Na ta način se je več ur zoperstavljal majhni armadi policistov in vojakov. S dnik je ukazal okrognemu prav-dniku, naj pripelje iz državnega arzenala top in bombardira zamorčovo hišo. Neki stotnik je odšel s topom in desetimi vojki oblegat zblaznel-ga zamorca. Zamorec je bil oborožen s samokresom in puško. Zadel je neke-ga policista, ki se je 50 čevljev daleč od hiše mrtev zgrudil na tla. Ko sta hotela dva druga policista odnesti truplo ustreljenega policista, je za-morec tudi ta dva težko ranil. Obstre-lil je še četrtega policista. Hiša je bila obkoljena od vseh strani, da za-morec ni mogel iz hiše. Ko je zamor-cu pošlo streljivo, je nehal streljati. Prišel je nato iz hiše ter se podal.

* **Stavka na Portugalskem.** Liz-bona, 30. jan. Promet na cestah je zelo slab. Gasometri in postaje za od-dajanje elektrike so vojskoje zastra-ženi. Večina prodajal so proti večeru zaprta, ravnotako gledališča. Po mestu hodijo vojskeke patrolje. — Lizbona, 30. jan. Trgovine so dan-es sicer zopet odprte, vendar je pa promet skoraj popolnoma ustavljen. Par tramvajskih vozov, ki so začeli dopoldne voziti, so sprjeli z križ-njem. Kavalerija je z golimi sablja-mi zabranila, da demonstranti niso dejansko napadli vozov. Navzile te-mu so pa atakirali dva voza. Kon-dukterji se branijo z revolverji. Par vozov vozi pod varstvom kavale-rijskih oddelkov. — Pariz, 30. jan. Iz Lizbone poročajo: Kravalov vsled stavke še ni konec. Tu pa tam se vo-jaki bratijo s stavkuječimi. Povsod je prišlo do ekcesov. Vsa javna po-slojpa in cerkve so zastražene z vo-jastvom. Nekateri samostani in kon-gregacije so v varstvo izobesili av-stro-ogrsko zastavo.

* **Grozovit čin očeta.** Varšava, 30. jan. Veleposestnik Novicky je v hipni blaznosti prerezal svojim šti-rim otrokom vratove ter se nato obesil.

* **Ukradena dragocena violina.** Budimpešta, 30. jan. Znan virtuoz Franc pl. Hegedüs je dal pred par dnevi popraviti svojo Stradivarius-violino, ki jo cenijo na več nego 60 tisoč kron. Ko je šel njegov nečak po popravljeno violino ter jo nesel do-mov, mu jo je neki neznanec izvalil ter pobegnil z njo.

* **Vlomilec v državni službi.** Iz Oklahove poročajo: Pod uradnim nadzorstvom je odprl Paul Hayes, ki je zaprt zaradi raznih vlovov, državno zakladnico. Državni zakladni-čar se je zastoj trudil, odpreti shrambo, ker se je pokvarila klju-čavnica. Poklicali so izvedence, pa tudi ti niso mogli nič opraviti. Konč-no so poklicali Hayesa iz ječe. Le-ta je v par minutah odprl vrata.

* **Težavno vprašanje.** Crnovice, 30. jan. V noči od sobote na nedeljo je ruska mejna straža, kakor smo že poročali, ustrelila na rusko-avstrijski meji nekega neznanca. Truplo še vedno leži na polju, ker se še do dan-es ni vršil uradni ogled. Med av-strijsko in rusko oblastjo je nastal namreč prepri, kdo je opravičen iz-vršiti uradni ogled. Truplo namreč leži tako, da se nahaja pol trupla na ruskem ozemlju, pol pa na avstrijskem. Avstrijska sodna komisija, ki je v soboto prišla tja, je izjavila, da ni kompetentna, da s tem prepreči eventualne diplomatske težkoče. Radovedni smo, kako bodo truplo od-stranili.

Telefonska in brzojavna poročila.

Štajerski deželni zbor.

Gradec, 31. januarja. Kompro-mis med Sloveni in večino štajerske-ga deželnega zbora se je razbil na dejstvu, da je poslanec Wastian in njegov skupina odklonil vsako kom-promisno pogajanje. Usoda štajer-skega deželnega zbora je vsled tega zapetena. V kratkih dneh bo baje razpuščen.

Aehrenthal.

Dunaj, 31. januarja. V zdrav-stvenem stanju zunanega ministra grofa Aehrenthala se ni nič izpreme-nilo. Današnja noč je dobro prešla.

Demonstracije na Dunaju.

Dunaj, 31. januarja. Danes opol-dne je prišlo kakih dvesto hrvaških dijakov pred ogrsko ministrstvo na Dunaju demonstrirati zaradi razpu-ssta hrvaškega sabora. Demonstraci-ja je bila zelo hrupna. Policija je de-monstrante razžala ter osem dija-kov aretirala, ki so pa bili na poli-ciji zopet izpuščeni.

Demantna poroka nadvojvode Rainerja.

Dunaj, 31. januarja. 19. februar-ja se sestane gosposka zbornica k iz-redni slavnostni seji, da proslavi de-mantne poroke nadvojvode Rainerja, ki je tudi član gosposke zbornice.

Stavka na Češkem.

Praga, 31. januarja. »Pravo li-du« poroča, da je dosedaj v tovarnah za stroje izprtih 10.000 delavcev. V soboto se bodo pridružile še ostale to-varne za stroje ter izpre še kakih 6000 do 8000 delavcev, tako da bo v soboto 18.000 delavcev brez kruha.

Prot-st proti zvišanju davka na pivo.

Praga, 31. januarja. Včeraj se je vršil protestni shod čeških gestilni-čarjev, proti zvišanju davka na pi-vo. Shoda se je udeležilo tudi več če-skih poslancev. Sprejeta je bila re-solucija, proti takemu zvišanju dav-ka, ki bi pomenilo ruin tisočev ne-dolžnih eksistenc.

Stavka.

Budimpešta, 31. januarja. Dimni-karski pomočniki so začeli zaradi meznih diferenc stavkati.

Crnogorski kralj na poti k carju.

Cetinje, 31. januarja. Kralj Ni-kolaj se je odpeljal s svojim najmlaj-šim sinom, princem Petrom in zuna-njim ministrom čez Kotor v Petro-grad ter odposlal, ko je stopil na av-strijska tla toplo pozdravno brzojav-ko avstrijskemu cesarju.

Odstop srbskega prestolonaslednika kot armadni inšpektor.

Belgrad, 31. januarja. Srbski prestolonaslednik Aleksander je od-ložil svoje mesto kot srbski armadni inšpektor baje ker se terorizem »Črna roka« vedno večja.

Umor in samomor v gledališču.

Belgrad, 31. januarja. Med snoč-njo predstavo v Narodnem gledališču je ustrelil slikar Miletič iz ljubosum-nosti svojo ljubico Marijo Pavličovo ter nato samega sebe smrtno ranil.

Bomba.

Solun, 31. decembra. Med hišno preiskavo pri turškem trgovcu Selimu v Radovišlju je eksplodirala bomba, ki je ubila enega častnika in 8 mož.

Izseljevanje iz Makedonije.

Solun, 31. januarja. Glasom uradne statistike se je izselilo v za-dnjih letih 20.000 Makedoncev zaradi nepopisne bede v tujino. Večji del so to moski. Največ se jih je izselilo iz bitolskega vilajeta, kjer so cele vasi brez moških.

Grki in Bolgari.

Atene, 31. januarja. Med Bolgari in Grki se je začela akcija za zbliža-nje obeh narodov, da ustvarijo mir na Balkanu. Skupno hočejo zahtevati od Mladoturkov, da ti bolj upoštevajo krščanski element na Balkanu.

Carigrad, 31. januarja. V mero-dajnih mladoturških krogih se govo-ri, da so Mladoturki ponudili grške-mu patrijarhu, da priznajo Mladoturki Grkom v državnem zboru 37, namesto dosedanjih 24 mandatov, če pristopijo Grki mladoturški stran-ki. Patrijarhat je sklenil vzdržati se vsakega vplivanja na volitve. Isto je sklenil tudi armenski patrijarhat.

Reforma orožništva v Makedoniji.

Carigrad, 31. januarja. V voj-nem ministrstvu se je sestavila ko-misija, ki se ima baviti z reformo orožništva v Makedoniji.

Angleški poročnik v turški službi.

Carigrad, 31. januarja. Angle-skemu poročniku Montagu, ki je pro-stovoljno vstopil v turško armado v Tripolitani, so prirejali, ko je do-spel v Carigrad burne ovacije.

Menih Ilidor.

Petrograd, 31. januarja. Menih Ilidor je bil kakor poročajo listi de-gradiran, ter ga je dala vlada zapre-ti v neki samostan.

Izprememba v turških uradih.

Carigrad, 31. januarja. Turška vlada bo v kratkem izvršila velike izpremembe v svojih uradih. Hair paša pride kot vali v Skader. Solun-ski vali Ibrahim paša pride v Cari-grad. Bivši carigradski župan Kya-zin bej pride kot vali v Solun.

Italijanski državni zbor.

Rim, 31. januarja. Ministrski svet je sklenil sklicati Italijansko zbornico 20. februarja na šestteden-sko zasedanje. Vlada bo dala v dr-žavne zborni tudi izjavo o vojni.

Francoska in Italija.

Pariz, 31. januarja. Francoska vlada je odredila, da naj v bodoče križa ob tuneški obali ena križarka in več torpedovk, da vzdrže pravilni promet.

Železniška nesreča.

Pariz, 31. januarja. Pri postaji Fors je osební vlek padel v reko. Strojevodja je utonil, 4 potniki so težko ranjeni.

Turki a parnika Manoubé.

Pariz, 31. januarja. Listi poro-čajo, da je francoska komisija dognala, da so izmed 29 Turkov s parnika Manoubé 3 zdravniki, 8 je bolniških trežajev, drugi so sanitetni usluž-benci.

Stavka na Luksemburškem.

Luksemburg, 31. januarja. Stav-ka v Differdingmu je končana. Vlada je preklecala izgon italijanskih de-lavcev.

Eksplodizija v tovarni.

Norimberk, 31. januarja. V tu-kajšni tovarni za stroje se je zgodila snoči velikanska eksplozija. Nastal je ogenj in je eksplodiralo olje. te je mnogo inženirjev in monterjev delo-ma razmesarilo, deloma težko ranilo. Izmed mrtvih štirih ni bilo mogoče več spoznati. 11 je bilo težko ranjenih in je od teh umrlo pet na poti v bol-nišnico. Drugi se bore s smrtjo. Ve-čini mrtvih je odtrgalo glave.

Protektorat nad Perzijo.

Petrograd, 31. januarja. »Rusko-je Slovo« poroča, da bo v kratkem iz-ročena perzijski vladi angleško-ruska nota, v kateri pozivljata obe vladi perzijsko vlado, da sprejme protekto-rat Rusije in Angleške.

Stavka na Portugalskem.

Lizbona, 31. januarja. Včeraj-šnji ministrski svet se je posvetoval o korakih, ki jih mora storiti vlada, da zopet napravi mir, ter je naročila vojaštvu, da naj patrolira po ulicah in aretirava vse sumljive osebe. Areti-rane prepeljejo na vojne ladje. Glavne krivce so že aretirali.

Lizbona, 31. januarja. Snočni ministrski svet je sklenil razglasiti nad mestom izjemno stanje, ter je ob-enem sistiral ustavo. Vlada je dala pribiti na cestah lepake, s katerimi pozivlja prebivalstvo k miru. Po vseh ulicah patrolira vojaštvo. Ministr-stva in druga javna poslojpa so z vo-jaki zastražena. Vse trgovine so za-prte. Notranje mesto je obsoljeno z vojaškim kordonom in je vsak pro-met z drugimi mestnimi deli ustav-ljen. Stavkajoči hodijo po cestah in hočejo nadaljevati z demolarizirani hiši. Vojaštvo jim brani in je prišlo na več krajih do krvavih spopadov. Mnogo je bilo aretiranih, med njimi zlasti mnogo anarhistov. Dnes do-poldne so hoteli začeti stavko tudi poštni uslužbenci, kar se je pa posre-čilo vladi preprečiti. Proti vojašni-cam je bilo vrženih več bomb. Konje-nica je vdrla med demonstrante in je bilo več oseb ranjenih.

Lizbona, 31. januarja. Policija lovi anarhiste. Danes dopoldne je bilo izvršenih več atentatov z bom-bami. Policija oblega poslojpe delav-skega sindikata, kjer so zbrani vodil-letki stavkarskega gibanja. Več sto ljudi je bilo aretiranih in odpeljanih na vojne ladje. V Lizboni ni izšel noben list. Tudi z dežele prihajajo zelo resna poročila.

Vstaja v Ekvadoru.

London, 31. januarja. O umoru petih generalov v Ekvadoru se še poroča: Druhal je vdrla v ječe, kjer so bili generali zaprti. Pri tem je prišlo s stržo do boja, v katerem je bilo več oseb usmrčenih. Druhal se je po-srečilo, da se je polastila generalov in jih umorila. Druhal pa je ubila tudi več drugih jetnikov. Trupla so vlekli nato na pokopališče ter jih na velikanskih grmadah sežgali.

Prepovedane poroke med Nemci in divjaki.

Kelmorajn, 31. januarja. »Köl-nische Ztg.« poroča, da je izdal nem-ski državni tajnik poseben dekret, s katerim prepoveduje poroke med be-limi in med domačimi otoka Samoa, ker se je izkazalo tekoni let, da dajejo taki mešani zakoni moralčno in te-lesno defektno potomstvo.

Revolucija na Kitajskem.

Peking, 31. januarja. Pogajanja za odstoj kitajske dinastije so se zo-pet začela, toda niso imela nikakršne-ga uspeha. Mirovna pogajanja se na-daljujejo, če tudi premirje oficijalno ni bilo obnovljeno.

Cifu, 31. januarja. Trgovine so zaprte, revolucionarji so vjeli gu-bernatorja Tu ter ga zaprli.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavsek.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 31. januarja 1912.

Termin.

Pšenica za april 1912 . . . za 50 kg 11-93
Rž za april 1912 . . . za 50 kg 10-51
Koruzna za maj 1912 . . . za 50 kg 8-91
Oves za april 1912 . . . za 50 kg 9-97

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril-Metodovo družbo: Ciril Znidaršič, c. kr. inženir v Zadru, 10 kron, v spomin umrlega bratranca v Ljubljani, Viktorja Zabreda; dr. Alojzij Kokalj, odvetnik v Ljubljani, 20 K, mesto venca na krsto svoje svačinje g. Marije Kokalj, revidentove soproge v Trstu; gđna. Karolina Tomšič v Ljubljani, 12 K, nabrala dne 27. t. m. na Marčanovem domačem plesu po inicijativi kluba »Globe«; Josip Petelinc v Ljubljani, 2 K, mesto pristojbine »Merkurjevih« valčkov 27. t. m., in Franc Močilnikar v Zg. Kašlju 5 K 40 vin., nabral v gostilni gosp. Fran Grada v Zg. Kašlju. — Skupaj 49 K 40 vin.

Živel nabiralec in darovalci!

Ozji prijatelji in kolegi so nabrali na odhodnici g. dr. A. Lavša za »Narodni sklad« 30 kron.

Živeli! Da bi našli veliko posnemovalcev!

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Pragi so darovali v mesecu decembru 1911 sledenci: 500 K deželna blagajna v Pragi; 200 K Živnostenska banka v Pragi; 100 K klub naprednih akademikov v Celju; 45 K Lovro Klemenčič, stud. med., kot del čistega dobička veselice na Muljavi; 40 K Ivan Nabernik, sod. svetnik v pok. v Ljubljani; po 30 K: Al. Vodnik, kamnolomski mojster v Ljubljani, in dr. Jos. Stare v Ljubljani; po 20 K: T. Jost v Pulju, občinski odbor v Novem Bydžovu na Češkem, mestni zastop v Kamniku, V. Kavalier v Sazavi, J. Rezač, inženir v Krškem, J. Rahne, notar na Brdu, dr. H. Tuma v Gorici, R. Arce v Ljubljani, Luka Svetec, notar v Litiji, I. Knez v Ljubljani, mestni zastop v Idriji, Jos. rytir Daubek v Brnecu na Češkem; po 15 K: baron Rosches Rath v Gorici in dr. F. Jurtele v Ptuj; po 10 K: okrajna posojilnica v Ljutomeru, občinski zastop v Libanu na Češkem, V. Vesel, notar v Trstu, občinski zastop v Roudnicah na Češkem, Josip Bole v Reki, Kolinska tovarna za kavno primes, hranilnica v Ziri, I. Mankoš v Trstu, dr. J. Čelakovsky, t. z. rektor češke univerze v Pragi, občinski zastop v Kostelcu na Orlici na Češkem, klub konceptnih uradnikov češkega deželnega odbora, dr. J. Wilfan v Trstu, rolnička sladožna v Prostejovem, L. Jonko v Boveu, dr. J. Hrašovec v Celju, dr. Jos. Srnec v Celju, tovarna za umetna gnojila v Kolinu, I. Fischer, tovarniški ravnatelj v Peckah na Češkem, Fr. Žužek, nadinženir v Ljubljani, občinska posojilnica v Slanem na Češkem, dr. F. Horvat, notar v Brežicah, J. Stritar na Dunaju, Fr. Matejčič, deželni šolski nadzornik v Trstu, M. Jurkovič, dekan v Ljutomeru, Ant. Trevn na Jesenicah, dr. Fr. Rosina, odvetnik v Mariboru, dr. V. Kukovec v Celju, dr. I. Jenko, primarij v Ljubljani; po 6 K: dr. J. Schegula v Novem mestu, vladni svetnik dr. J. Metelka v Pragi, R. Perušek, profesor v Ljubljani, dr. Jar. Sedlaček na Smichovu, dr. F. Horvat, odvetnik v Ptuj, dr. Fr. Slavik, profesor v Žižkovu, V. Tobisch, deželnoodborniški svetnik v Bubenču, dr. Jos. Tičar v Kranjski gori, dr. Polivka, univ. profesor v Pragi, Ed. Kavčič, trgovec v Ljubljani; po 5 K: Jos. Rohrmann, notar v Kostanjevici, J. Barton a synove v Nachodu na Češkem, dr. Ar. Kraus, univ. profesor v Pragi, dr. Jos. Kolšek, odvetnik v Laškem trgu, dr. O. Rybář v Trstu, V. Cihla v Podelbrad, dr. P. Nesy, advokat v Pragi, dr. Jan. Klasine, advokat v Gradcu, V. Kranjc, notar v Smarju, Jos. Sitter, sod. svet. v Brežicah, A. Tavčar, profesor v Ljubljani, St. Ferlan, stotnik v Gradcu, dr. G. Hodek, Petipsy na Češkem, Josipina Puppo v Kranju, Jos. Smodej, notar v Velikih Laščah, O. Ploj, notar v Črnomlju; po 4 K: R. Giontini v Ljubljani, Ed. Kaizl v Karlinu, Jos. Berlig, trgovec v Rogatecu, Aleksander Hudovernik, notar v Ljubljani, L. Schwentner v Ljubljani, A. Senekovič, vladni svetnik v Ljubljani; po 3 K: dr. Jos. Kolonšek, univ. profesor v Pragi, dr. I. Jarnik, univ. profesor v Pragi, Jan Wieser, prošt v Podkrošju na Koroškem, Ant. Cvenkel v Št. Petru v Savinjski dolini, Mat. Šinko, profesor in župnik v p. v Središču, Jos. Medica, posestnik parne žage v St. Petru; po 2 K: V. Kaš, profesor v Pribramu, dr. V. Samanek v Liberecu na Češkem, I. Zadravec v Središču, Ant. Kolar, župnik pri Sv. Ilju, Matilda Šebenikova na Ucu, Mih. Zmave v Rajhenburgu, St. Lapajne, okrajni glavar v p. v Ljubljani, J. Selih, župnik pri Sv. Kunigundi na Pohorju.

Darove sprejema blagajnik dr. Karel Šebesta, advokat, Praha, II., Spalená ul. 9.

Naprednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. januarja: Marjeta Šav, mestna uboga, 69 let, Karlovska cesta 7. — Ernest Sešek, sin trgovskega sotrudnika, 4 tedne, Poljanska cesta 19.

V deželni bolnici:

Dne 28. januarja: Vincenc Ferlič, bolniški strežaj, 62 let.
Dne 29. januarja: Alojzija Šupev, hišna posestnica, 73 let. — Tomaž Kajzar, opekarški delavec, 36 let.

Za prebivalce mest, uradnike itd.
Proti težkočam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristi »Moll-ov Seidlitz prašek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavalo ter ima olajševalen in toplen učinek. Skajlica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov prašek, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Staro nasprotje je

da vse zabave človeka spajajo s seboj tudi največje nevarnosti. Naj že gre za plesove, drsanje ali sankanje — vselej je mogoče, da se človek pošteno prehladi in v sobi rokori za prežite vesele ure. Zato bi pri takih prilikah vedno morali uporabiti Fayeve pristne sodeenske mineralne pastilje, ki nikakor ne motijo zabave, ker se uživajo na tako udoben način, pa vendar nevarnost precej znižajo Fayeve sodeence se dobivajo povsod po K 175 Skatljica. Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik Dunaj V II. Grosse Neugasse 17.

Proti prahajem, inškinam in izpadanju las

deluje najboljša priprava Tanno-chin tinktura za lase

katera okrešuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. I. stabiliziran z metodom I. krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Roslova cesta št. 1.
poleg novograjene Fran Jožefovega inli. mesta 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin: naše železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Kolesarji! Motoristi!

Dovoljujem si vse gg. kolesarje in motoriste vnapre opozoriti, da tako kot vsako zimsko sezono tudi letošnja

sprejemam kolesa in motorje

v primerno temperirane in proti ognju zavarovane shrambo brezplačno.

Ako pa kolo ali motor potrebuje kakšnega popravila, prenove ali nadomestitve posameznih delov, se to izgotovi solidno in po prim. cen.

Priporočajo se za cenj. naročila beležim z odličnim spoštovanjem 46

Karel Čamernik

specijalna trgovina s kolesi in posameznimi deli

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni turisti dnevniki borze 31. januarja 1912.

Posojila	Posojila	Posojila
1% majava renta	9075	9095
4 1/2% avst. renta	9390	9410
4% avst. renta	9070	9090
4% avst. renta	9070	9090
4% avst. renta	9070	9090
4% avst. renta	9070	9090
4% avst. renta	9070	9090
4% avst. renta	9070	9090
4% avst. renta	9070	9090
4% avst. renta	9070	9090

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Posojila

Išče se primeren lokal

za gostilničarsko obrt

v sredi mesta za termal. ma.

Naslov v upravništvu »Slov. Naroda«.

Sprejemem takoj 326

sollicitatorja

izvešanega v zemeljniških zadevah

in sestavljanju prgodb. — Plača po dogovoru.

August Drukar, c. kr. notar v Gornjem gradu.

388

ŽAGA

popolnoma nova, se da takoj v najem.

Cena po dogovoru. Žaga je na jako obrtnem, lepem mestu. — Več pove

opkrbnitvo Pražnikarjevo

dvora v Mokinjah pri Kamniku.

Okrajna posojilnica v Litiji

vabi svoje ude k

rednemu občnemu zboru

ki se boje vrši

dne 11. februarja 1912 ob 3. pop.

v prostorih go. Haslinger v Litiji.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva

2. Potrjevanje letnega računa in razdelitev čistega dobička.

3. Slučajnosti.

Ako ob zgoraj navedeni uri ne bi bilo za sklenjanje dosti navzočih udov, se koj s tem vabilom za ta slučaj nesklepnosti zborovanja odredi v zmlu S 34. zadrž. pravil drugo zborovanje na isti dan, 11. febr. ob pol 4. popoldne na istem mestu in z istim dnevnim redom, kakor je spredaj za prvo zborovanje odločen.

Okrajna posojilnica v Litiji,

dne 30. januarja 1912

Slane, načelnik.

LJUBLJANSKI

ZVON

MESEČNIK ZA KNJ.FVNOST IN PROSVETO

Letnik XXXII. (1912).

zlobo po 4. pose. odzivu v celni oznaki

se eden pot na mesec v vsakih ter sto

se leto 9 K 80 h, pol leta 4 K 60 h, čet

leta 9 K 80 h.

Se vse neavtorizirane delnice iz K 80 h na leto

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

Narodna Tiskarna v Ljubljani.

Pooblastila

za

občinske volitve

po sestavi izvrševalnega od

bora nar. napredne stranke

se dobe

v Narodni knjigarni v Ljubljani.

Cena za 100 komadov 4 K.

Izjava.

Podpisana obžalujem, kar sem

govorila o gđ. Franci Kenda.

Kuharica pri »Boltetu«.

Odda se takoj v Seienburgovi ulici št. 6

srednjevelik ulični lokal

s poleg ležetim prostorom za skladišča,

prilagojen za trgovino oz. za obrt.

Iščem vajenca

za kleparsko obrt.

Leopold Lehar, kleparski mojster na Bledu.

Izvežban občinski tajnik

z večletno prakso, prevodja in godbenik,

išče primerne službe.

Nastopi lahko takoj. — Ponudbe na

upravništvu »Slovenskega Naroda«.

Trgovski pomočnik

izurjen v mešani in železniški stroki,

z dobrimi spričevali.

želi premeniti službo.

Ponudbe se prosijo na upravništvu »Slo-

venskega Naroda« pod »Mešana stroka«.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

278

Dobro izurjena

kuharica in gospodinja

učiteljeva vdova, zdrava in močna, 38 let stara,

želi stopiti k kakemu gospodu ali drugam v službo.

Gre za malo plačo, samo da sme imeti pri

sebi svojega triletnega sinčka. — Ponudbe

se naj pošljejo pod »št. 383« na upravni-

štvo »Slovenskega Naroda«.

383

Majhno stanovanje

(soba in kuhinja)

376

se takoj odda na Rimski cesti.

Proda se tudi nekaj

posteljne oprave in več drugih stvari.

Natančneje se poizve

Gojzova cesta 9, II. nadstr. desno.

Za restavracijo »Narodni dom« v Ljubljani

se sprejme

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Priliki moje sedemdesetletnice
mi je od vseh strani došlo toliko
presrečnih čestitk, ustmenih in pisme-
nih, da mi ni mogoče se zahvaliti
vsakemu posebej. Naj torej tem po-
tom sprejmemo vsi tisti najiskrenejšo
zahvalo.

U Ljubljani, 31. januarja 1912.

Pavel Turk.

Lepi
dobri
ceni

so naši izdelki. 6 vefelinih, popolnoma plat-
nenih rjuh 150x200 cm vel. K 15—, iste
150x220 cm vel. K 16-50. Kos Krejcarjeve
tkanine, vefelino beljene 20 m K 18— 30 m
sortiranih ostankov K 18—. Vzorci samo
najboljših tkanin za gospodinjstvo in oreme
gratis in franko.

Tvarnica platnine Bratje Krejcar, Dobruška, Češka.

Lepo stanovanje

v I. nadstr., s 4 sobami in pritlikinami,
se odda takoj ali za majev termin
na Bleiweisovi cesti 20.

Vpraša se 336

v pisarni F. Šupančiča, Sušičeva ulica št. 5.

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3
izvršuje vsa čevljarška dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo
storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
iprosisan čevljev. 215

Za plesne zabave

plesni redi,
damska darila,
velika zbirka različnih mask,
raznih čenic, girland za okra-
šanje plesnega, šalijeva pošta,
konfeti itd.

dobi se ceno pri 247

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.
Pošta naročila se izvr-
šujejo z obratno pošto.

Močni salon.

Častitim damam priporoča

klobuke

te najfinišnega okusa

Isa Škof-Varnek

26 Jož Franca.

Šalni klobuki vedno pri-
pravljene. Šahlo tudi venci
o halcovi in razne cvetlice
.. čoma izdelovane. ..

Tapetnik

Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 16

na dvorišču, levo 3856

se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela. Velika izber zgotovljenih

: divanov :
otomanov in modrocev.

000000

Za igranje na glasovir

v predpustu, pri družinskih in društ-
venih plesih se toplo priporoča
G. F. Juršek, Ljubljana, Poljanska cesta 1311.

Trgovska pomočnica

Specerijske in manufakturne stroke večja
ter deloma tudi kuhari zmožna

išče službe

Tozadavne ponudbe se prosijo poslati pod
"Trgovska pomočnica" pošilno ločeno čez pri Nakem. 365

Naročajte novi jubilej-
ni cenik s koledarjem
za ure, zlatnino in
srebrnino,
tudi po pošti prosto.

Za gg. ženin in
neveste
največja izbira.

Fr. Čuden v Ljubljani

nasproti frančiškanske cerkve.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 20
M. GELBHAUS, oblatveno avtor. in zapriščeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Ustanovljeno 1864.

Nobil se povsod.

Proč z britvijo!

Higiensko britje — brez britve, brez aparata. Namažeš
se, se umiješ in si v 5 minutah brezhibno obrit. Ne moreš
se urezati, ne kaj nalesti; brez pekočin po britju. Ogrski
preparat »Prič z britvijo« je zaimčeno neškodljiv in stoji
pod stalno kontrolo sodnega kemika dr. G. Bischoffa v
Berlinu. Edini oblatveno preizkušen britni aparat. Velika škatlja z okoli 50 kratno rabo
proti vpošiljavi K 3-50 ali po povzetju (50 vinarjev). Vse garniturne pritlikline K 1—.

Razpečevališče „Messer weg!“ Dunaj II. Schöllerhofgasse 5, fbt. Y.

Premnogo zdrav. izpričeval. Na tisoče priznanih pisem. V inozemstvu že 31. z velikim uspehom uvedeno.

Otvoritev obrti.

Slavn. občinstvu vljudo naznanjam, da sem s 25. januarjem

otvoril lastno kovaško obrt

v Zupančičevi hiši na Ahaciljevi cesti 15.

.. Vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno in solidno. ..

Josip Poženel, kovaški mojster, prej asistent podkov. kole v Ljubljani.

.. Sprejemem tudi vajenca. ..

St. 122.

Ponudbeni razpis.

Občina Vipava (Notranjsko) bo oddala

več stavbnih del in batonsko-železnih konstrukcij

v vojaške namene, ki so proračunani v približnem znesku
180.000 kron.

Načrti, stroškovniki in pogoji so v občinski pisarni v
Vipavi na vpogled razpoloženi

od 29. januarja do 12. februarja 1912

onim ponudnikom, ki reflektujejo na izvršitev del.

Ponudbena razprava se bo vršila pri županstvu v
Vipavi opoldne, dne 12. februarja 1912.

Županstvo občine Vipava

dne 25. januarja 1912.

Župan: Josip Petrovič l. r.

C. kr. državno-železniško ravateljstvo v Trstu.

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

Narodni knjigarni

v Prešernovi ulici št. 7.

Tehnični biro in stavbno podjetje

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

Izdeluje:

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

: Beton, železobeton, :
mostove, strope, dvo-
rane, zaziške turbin.

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov,
prevzetje zgradb,
.. tehnična mnenja. ..

: Vodovodi, električne :
centrale, turbine, mlini,
žage, opekarne,
.. moderne apnenice. ..

: Obisk strokovnih :
inženirjev na željo.